

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2562
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

เจ้าสาว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2562
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

BRIDE

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Fine Arts (VISUAL ARTS)
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2019
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ	เจ้าสาว
โดย	กามีละ อิลละละ
สาขาวิชา	ทัศนศิลป์ แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ปรีชา เกาทอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

.....ประธานกรรมการ

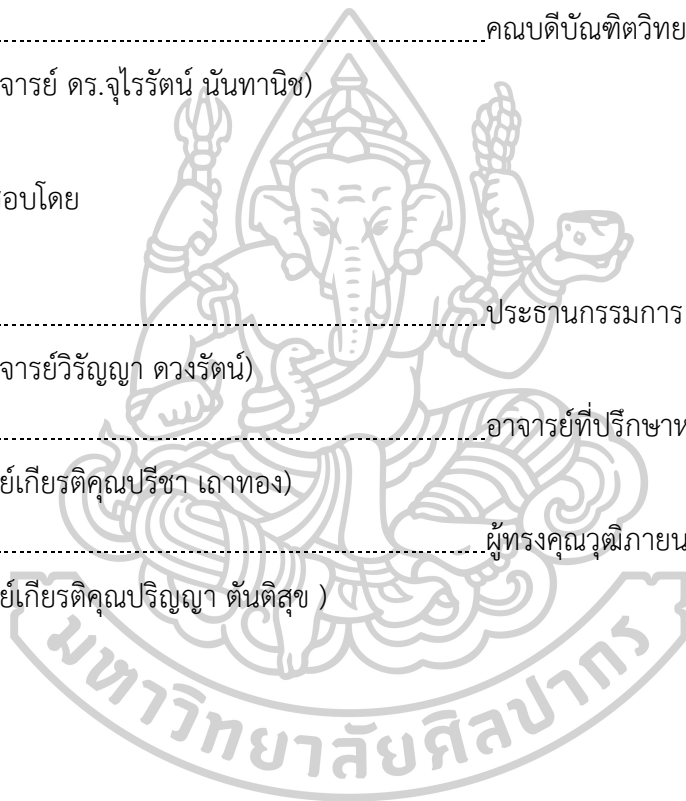
(รองศาสตราจารย์วิริยญา ดวงรัตน์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณปรีชา เกาทอง)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณปริญญา ตันตีสุข)

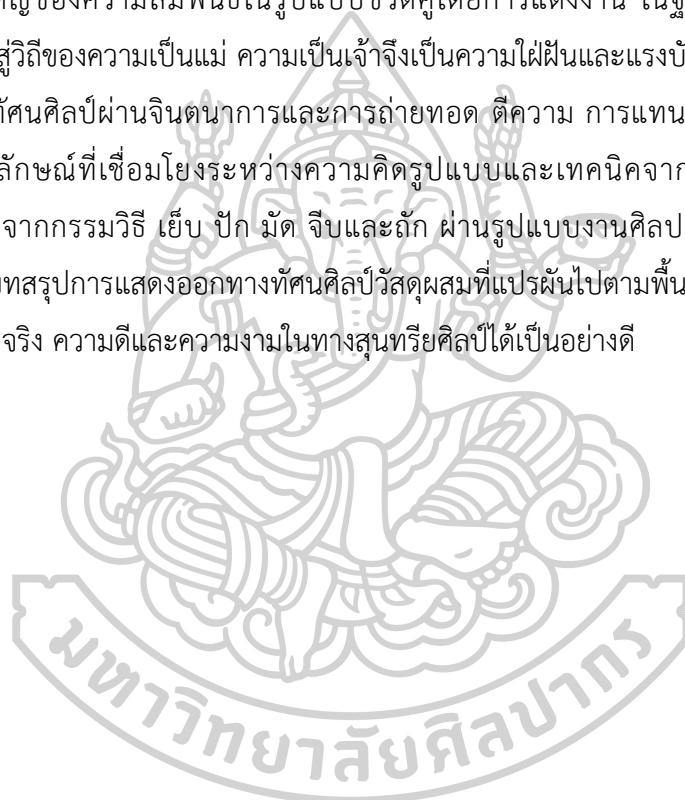

58004201 : ทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : เจ้าสาว, เพศหญิง, การแต่งงาน

นางสาว กามีละ อิลละ: เจ้าสาว อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ศาสตราจารย์เกียรติคุณ
ปรีชา เกาทอง

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ภายใต้หัวข้อ “เจ้าสาว” เป็นสร้างสรรค์ผลงานทางทัศนศิลป์ 3 มิติจัดวาง (Installation) มีจุดมุ่งหมายเพื่อถ่ายทอดทัศนคติส่วนตัวให้สังคมได้ตระหนักถึงความสำคัญของความสัมพันธ์ในรูปแบบชีวิตคู่โดยการแต่งงาน ในฐานะสตรีผู้หนึ่ง จึงความปรารถนาไปสู่วิถีของความเป็นแม่ ความเป็นเจ้าจึงเป็นความไฝ่ฝันและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานทางทัศนศิลป์ผ่านจินตนาการและการถ่ายทอด ดีความ การแทนค่าของเจ้าสาวออกมาในรูปแบบสัญลักษณ์ที่เชื่อมโยงระหว่างความคิดรูปแบบและเทคนิคจากงานผ้า แสดงให้เห็นถึงสุนทรียภาพจากกรรมวิธี เย็บ ปัก มัด จีบและถัก ผ่านรูปแบบงานศิลปะจัดวางและได้วิเคราะห์ออกมาเป็นบทสรุปการแสดงออกทางทัศนศิลป์วัสดุผสมที่แปรผันไปตามพื้นที่ รวมถึงเป็นบทสรุปของทฤษฎี ความจริง ความดีและความงามในทางสุนทรียศิลป์ได้เป็นอย่างดี

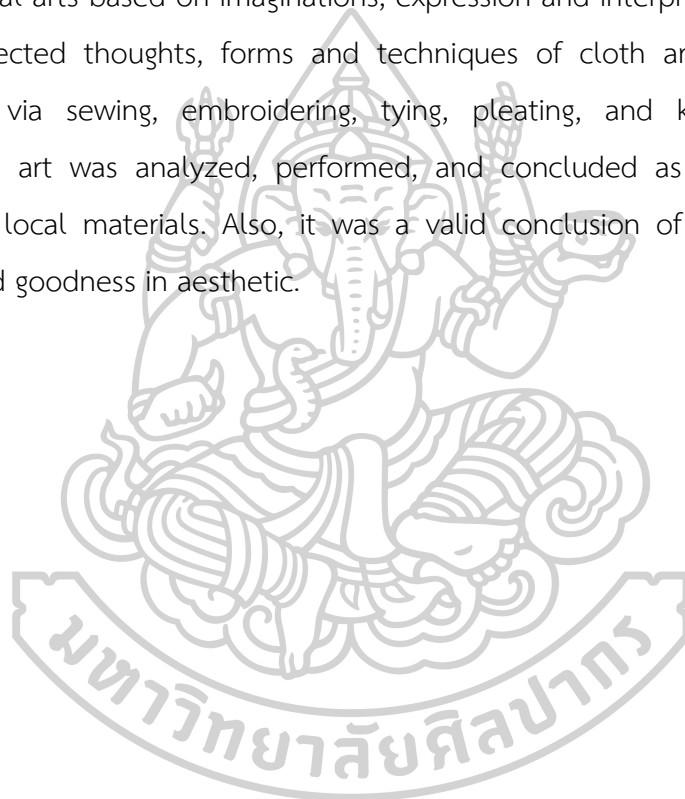

58004201 : Major (VISUAL ARTS)

Keyword : BRIDE, FEMALE, WOMAN, WOMEN, MARRIAGE, WEDDING

MISS KAMEELAH I-LALA : BRIDE THESIS ADVISOR : PROFESSOR EMERITUS
PREECHA THAOTHONG

This art thesis entitled “Bride” was art installations created for a purpose of expressing personal viewpoints that realized the importance of marriage life relations, from a woman to a mother. Being a bride is a dream and inspiration to create visual arts based on imaginations, expression and interpretations of bridehood that connected thoughts, forms and techniques of cloth arts. Aesthetic can be portrayed via sewing, embroidering, tying, pleating, and knitting clothes. The installation art was analyzed, performed, and concluded as mixed media which combined local materials. Also, it was a valid conclusion of the theory of truth, beauty and goodness in aesthetic.

กิตติกรรมประกาศ

ขอกล่าวอัลฮัมดุลิลละฮฺ (คำขอบคุณ) ขอบคุณพระผู้เป็นเจ้า (อัลลอฮ์) ที่ให้ชีวิตและกำหนดลมหายใจแก่ป่าวผู้นี้รวมถึงมวลมนุษย์และสิ่งมีชีวิตทั้งหลาย และพระองค์ทรงได้มอบความศรัทธาและความสามารถพิเศษทางด้านศิลปะ ทำให้ป่าวได้สร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด เจ้าสาวจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอบคุณบิดา มารดา พี่สาวและน้องชายที่คอยให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในด้านทุนทรัพย์ และคอยให้ความรัก ความหวังใย ความอบอุ่นและอบรมสั่งสอนให้ข้าพเจ้าเป็นคนดีอยู่ในหลักคำสอนของศาสนาเสมอมา

ขอบคุณท่านอาจารย์ชลุต นิมเสมอ เป็นบุคคลสำคัญที่สร้างแรงบันดาลใจให้แก่ข้าพเจ้าในการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทในสถาบันแห่งนี้

ขอบคุณศาสตราจารย์เกียรติคุณ ปรีชา เกาทอง และอาจารย์ สุกัญญา สอนบุญ ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาที่อดทน คอยให้ความช่วยเหลือ ชัดเกล้าและเคียงวร่าทั้งด้านเอกสารและการสร้างสรรค์ผลงาน จนวิทยานิพนธ์ชุดนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

ขอบคุณอาจารย์ในภาควิชาศิลปะไทยรวมถึงคณาจารย์คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ที่ให้ความรู้ คำแนะนำและให้ประสบการณ์ดี ๆ จากการศึกษาในศาสตร์วิชาศิลปะตลอดระยะเวลาการศึกษาในสถาบันแห่งนี้

ขอบคุณรองศาสตราจารย์ ดร.พิเชษฐ์ เปียกลิ่น ผู้ช่วยศาสตราจารย์เจอะอับลละ เจ๊ะฮะ อาจารย์ ธิดาร์ตัน นาคบุตร และอาจารย์นุรัตนา หะแหว คณาจารย์วิชาเอกทัศนศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่คอยให้การสนับสนุนและชี้แนวทางให้อยู่ในเส้นทางศิลปะที่ถูกต้องมาโดยตลอด

ขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ ทั้งจากคณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์และจากคณะศิลปกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีรวมถึงอีกหลาย ๆ สถาบันที่คอยให้กำลังใจที่ดีเสมอมา

กามีละ อิลละละ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1	1
บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	2
ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
สมมติฐานของการศึกษา.....	3
แนวความคิดในการสร้างสรรค์.....	3
ขอบเขตการศึกษา	3
ขั้นตอนของการศึกษา.....	3
ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย.....	4
แหล่งข้อมูล.....	4
อุปกรณ์ที่ใช้ในการค้นคว้าและสร้างสรรค์ผลงานที่สำคัญ.....	4
บทที่ 2	5
เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	5
ที่มาแนวความคิดและแรงบันดาลใจ	5
ทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์.....	6
ความสำคัญเกี่ยวกับการแต่งงาน.....	6

รูปแบบการแต่งงานในอิสลาม.....	7
สถานภาพของสตรีในสังคม.....	20
สตรีมุสลิมกับการแต่งกาย.....	23
การแต่งกายของมุสลิมชายแดนใต้.....	25
การแต่งกายในวันแต่งงานของมุสลิมชายแดนใต้.....	26
อิทธิพลที่ได้รับ.....	27
1. อิทธิพลตะวันตกที่มีต่อสังคมไทย.....	27
2. อิทธิพลจากผลงานศิลปิน.....	29
บทที่ 3.....	34
การกำหนดรูปแบบและวิธีการสร้างสรรค์.....	34
ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน.....	34
ทัศนธาตุที่ใช้ในการสร้างสรรค์.....	40
กระบวนการและขั้นตอนในการสร้างสรรค์.....	42
บทที่ 4.....	55
การดำเนินการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์.....	55
การพัฒนาผลงานก่อนวิทยานิพนธ์.....	55
การสร้างสรรค์และพัฒนาการในผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 1.....	56
การสร้างสรรค์และพัฒนาการในผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 2.....	64
การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์.....	67
ผลงานวิทยานิพนธ์.....	68
บทที่ 5.....	76
บทสรุป.....	76
ข้อเสนอแนะ.....	77
รายการอ้างอิง.....	78

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1	ภาพตัวอย่างสินสอดทองหมั้นจากเจ้าบ่าวที่นำมาสู่ขอเจ้าสาวในพิธีแต่งงาน 9
ภาพที่ 2	ภาพขั้นตอนการอากัฏฐิเกหรือการปฏิญาณตนกับคู่ชีวิตต่อสักขีพยาน 10
ภาพที่ 3	ภาพขั้นตอนการออกเอกสารเพื่อยืนยันการสมรสของคู่บ่าวสาวตามหลักศาสนา..... 10
ภาพที่ 4	ภาพแสดงตัวอย่างแหวนที่ใช้ในพิธีแต่งงาน 11
ภาพที่ 5	ภาพขั้นตอนการสวมแหวนแต่งงานของคู่บ่าวสาวในพิธีแต่งงาน..... 11
ภาพที่ 6	ภาพขั้นตอนการสวมแหวนแต่งงาน ถือเป็นจุดสิ้นสุดของพิธีแต่งงานและเป็น 12
ภาพที่ 7	ภาพภายหลังจากสวมแหวนเสร็จ บ่าวสาวจะแสดงความเคารพต่อกัน 12
ภาพที่ 8	ภาพชบวนขันหมากจากฝ่ายเจ้าบ่าวในพิธีจัดงานแต่งงาน 13
ภาพที่ 9	ภาพชบวนขันหมากจากฝ่ายเจ้าบ่าวในพิธีจัดงานแต่งงาน 13
ภาพที่ 10	ภาพหัวขันหมากของชบวนแห่ฝ่ายเจ้าบ่าวในพิธีจัดงานแต่งงาน 14
ภาพที่ 11	ภาพเจ้าสาวและบรรดาเพื่อนเจ้าสาวออกมาต้อนรับชบวนขันหมากฝ่ายเจ้าบ่าวใน ... 14
ภาพที่ 12	ภาพตัวเจ้าสาวและบรรดาเพื่อนเจ้าสาวในพิธีจัดงานแต่งงาน 15
ภาพที่ 13	ภาพเจ้าสาวและบรรดาเพื่อนเจ้าสาวในพิธีจัดงานแต่งงาน 15
ภาพที่ 14	ภาพแสดงภาพตัวอย่างขันหมากฝ่ายเจ้าบ่าวที่มอบให้เจ้าสาวในพิธีจัดงานแต่งงาน ... 16
ภาพที่ 15	ภาพส่วนหนึ่งของบรรยากาศในพิธีจัดงานแต่งงาน 16
ภาพที่ 16	ภาพแสดงภาพตัวอย่างการเลี้ยงฉลองอาหารกลางวันในพิธีจัดงานแต่งงาน 17
ภาพที่ 17	ภาพแสดงภาพตัวอย่างการเลี้ยงฉลองอาหารกลางวันในพิธีจัดงานแต่งงาน 17
ภาพที่ 18	ภาพตัวอย่างการเลี้ยงฉลองอาหารกลางวันในพิธีจัดงานแต่งงาน (ประเภทของ 18
ภาพที่ 19	ภาพตัวอย่างการเลี้ยงฉลองอาหารกลางวันในพิธีจัดงานแต่งงาน (ประเภทของ 18
ภาพที่ 20	ภาพจุดเริ่มต้นของสตรีที่มีต่อการสร้างสถาบันครอบครัว (การแต่งงาน) 21
ภาพที่ 21	ภาพจุดเปลี่ยนของสตรีที่มีต่อการสร้างสถาบันครอบครัว (หลังการแต่งงาน) 21

ภาพที่ 22	ภาพบทบาทของสตรี (แม่) ที่มีต่อสถาบันครอบครัว	22
ภาพที่ 23	ภาพบทบาทของสตรี (แม่) ที่มีต่อสถาบันครอบครัว	22
ภาพที่ 24	ภาพลักษณะการแต่งกายของชายหญิงมุสลิมในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ในวัน.....	24
ภาพที่ 25	ภาพลักษณะการแต่งกายของชายหญิงมุสลิมในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ที่ถูก.....	24
ภาพที่ 26	ภาพการแต่งกายชุดประจำชาติอินโดนีเซีย (ซ้าย) และการแต่งกายชุดประจำชาติ	25
ภาพที่ 27	ภาพการแต่งกายของกลุ่มสาวมุสลิมในวันแต่งงาน.....	26
ภาพที่ 28	ภาพการแต่งกายของของคนมุสลิมในพื้นที่ 3 จังหวัดชายใต้ได้รับอิทธิพลจากตะวันตก ที่มา : เข้าถึงเมื่อ 25 เมษายน 2563, เข้าถึงได้จาก https://4.bp.blogspot.com/	28
ภาพที่ 29	ภาพการแต่งกายของของคนมุสลิมในพื้นที่ 3จังหวัดชายใต้ได้รับอิทธิพลจาก	28
ภาพที่ 30	ภาพภาพผลงานได้รับอิทธิพลของศิลปิน Sommer Roman (รูปที่ 1)	30
ภาพที่ 31	ภาพผลงานได้รับอิทธิพลของศิลปิน Sommer Roman (รูปที่ 2).....	31
ภาพที่ 32	ภาพผลงานที่ได้รับอิทธิพลของศิลปิน กุทัยรัตน์ คำศรีจันทร์ (รูปที่ 1)	32
ภาพที่ 33	ภาพผลงานที่ได้รับอิทธิพลของศิลปิน กุทัยรัตน์ คำศรีจันทร์ (รูปที่ 2).....	33
ภาพที่ 34	ภาพผลงานที่ได้รับอิทธิพลของศิลปิน กุทัยรัตน์ คำศรีจันทร์ (รูปที่ 3)	33
ภาพที่ 35	ภาพข้อมูลบรรยากาศจากสถานที่จริง	35
ภาพที่ 36	ภาพข้อมูลบรรยากาศจากสถานที่จริง	36
ภาพที่ 37	ภาพข้อมูลบรรยากาศจากสถานที่จริง	36
ภาพที่ 38	ภาพข้อมูลบรรยากาศจากสถานที่จริง	37
ภาพที่ 39	ภาพข้อมูลบรรยากาศจากสถานที่จริง	37
ภาพที่ 40	ภาพขั้นตอนการสร้างภาพร่าง 3 มิติ แสดงให้เห็นรูปแบบการติดตั้งผลงานจริง	43
ภาพที่ 41	ภาพขั้นตอนการสร้างภาพร่าง 3 มิติ แสดงให้เห็นรูปแบบการติดตั้งผลงานจริง	43
ภาพที่ 42	ภาพขั้นตอนการสร้างภาพร่าง 3 มิติ แสดงให้เห็นรูปแบบการติดตั้งผลงานจริง	44
ภาพที่ 43	ภาพขั้นตอนการเตรียมวัสดุที่ใช้ในกระบวนการสร้างเทคนิค.....	44
ภาพที่ 44	ภาพขั้นตอนการเตรียมวัสดุที่ใช้ในกระบวนการสร้างเทคนิค.....	45

ภาพที่ 45	ภาพขั้นตอนการเตรียมวัสดุที่ใช้ในกระบวนการสร้างเทคนิค.....	45
ภาพที่ 46	ภาพขั้นตอนการสร้างเทคนิคที่หลากหลายโดยการจับจีบ	46
ภาพที่ 47	ภาพขั้นตอนการสร้างเทคนิคที่หลากหลายโดยการจับจีบ	46
ภาพที่ 48	ภาพขั้นตอนการสร้างเทคนิคที่หลากหลายโดยการจับมัดเพื่อให้เกิดทัศนธาตุของ.....	47
ภาพที่ 49	ภาพขั้นตอนการสร้างเทคนิคที่หลากหลายโดยการจับมัดเพื่อให้เกิดทัศนธาตุใน	47
ภาพที่ 50	ภาพรวมของรูปทรงในผลงานที่เกิดจากการสร้างเทคนิคที่หลากหลาย	48
ภาพที่ 51	ภาพขั้นตอนการสร้างรายละเอียดของเทคนิคโดยการปักมุกเพื่อให้เกิดทัศนธาตุใน.....	48
ภาพที่ 52	ภาพขั้นตอนการสร้างรายละเอียดของเทคนิคโดยการถัก (ถักเปีย) เพื่อให้เกิดทัศนธาตุ .	49
ภาพที่ 53	ภาพขั้นตอนการสร้างรายละเอียดของเทคนิคโดยการใช้ผ้าตาข่ายกำหนดทิศทาง.....	49
ภาพที่ 54	ภาพรวมการเก็บรายละเอียดผลงาน ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์.....	50
ภาพที่ 55	ภาพรวมการเก็บรายละเอียดผลงาน ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์.....	50
ภาพที่ 56	ภาพการเก็บรายละเอียดผลงานโดยรวม ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์.....	51
ภาพที่ 57	ภาพการทดลองติดตั้งและจัดวางรายละเอียดให้อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม	51
ภาพที่ 58	ภาพขั้นตอนการติดตั้งผลงาน ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์.....	52
ภาพที่ 59	ภาพรวมการติดตั้งผลงาน ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์	52
ภาพที่ 60	ภาพแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหาแนวทางแก้ไขปัญหาเพื่อพัฒนาปรับปรุงแก้ไข.....	53
ภาพที่ 61	ภาพแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหาแนวทางแก้ไขปัญหาเพื่อพัฒนาปรับปรุงแก้ไข.....	53
ภาพที่ 62	ภาพแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหาแนวทางแก้ไขปัญหาเพื่อพัฒนาปรับปรุงแก้ไข.....	54
ภาพที่ 63	ภาพแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหาแนวทางแก้ไขปัญหา เพื่อพัฒนาปรับปรุงแก้ไข	54
ภาพที่ 64	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 1 ชั้นที่ 1	57
ภาพที่ 65	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 1 ชั้นที่ 2	58
ภาพที่ 66	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 1 ชั้นที่ 3	59
ภาพที่ 67	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 1 ชั้นที่ 4	60
ภาพที่ 68	ภาพบรรยากาศการเผยแพร่ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 1	61

ภาพที่ 69	ภาพบรรยากาศการเผยแพร่ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 1	62
ภาพที่ 70	ภาพบรรยากาศการเผยแพร่ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 1	63
ภาพที่ 71	ภาพผลงานระยะก่อนวิทยานิพนธ์	65
ภาพที่ 72	ภาพผลงานระยะก่อนวิทยานิพนธ์	66
ภาพที่ 73	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1	68
ภาพที่ 74	ภาพรายละเอียดภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1	69
ภาพที่ 75	ภาพรายละเอียดภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1	69
ภาพที่ 76	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2	70
ภาพที่ 77	ภาพรายละเอียดภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2	71
ภาพที่ 78	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2	71
ภาพที่ 79	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3	72
ภาพที่ 80	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3	73
ภาพที่ 81	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3	73
ภาพที่ 82	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4	74
ภาพที่ 83	ภาพรายละเอียดภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4	75
ภาพที่ 84	ภาพรายละเอียดภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4	75

บทที่ 1

บทนำ

“แท้จริงทุกสิ่งนั้นเราได้สร้าง (มัน) ขึ้นมาเป็นคู่ ๆ เพื่อพวกเขาจะได้ใคร่ครวญ” เป็นประโยคที่ถูกรวบรวมไว้ในคำภีร์อัลกุรอาน แสดงให้เห็นว่าบนโลกใบนี้ได้ถูกออกแบบขึ้นมาให้ทุกอย่างเป็นคู่ ๆ มีพระอาทิตย์ย่อมมีดวงจันทร์ มีทุกขก็ต้องมีสุข มีบุรุษก็ต้องมีสตรี และทุกสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นย่อมมีเหตุมีผลรองรับเสมอ(มุฮัมมัดซาคี เจ๊ะหะ, 2554)

พระผู้เป็นเจ้า (อัลลอฮ์) ได้สร้างเพศชายและเพศหญิงให้เป็นของที่คู่กันเพื่อสืบพันธุ์ลูกหลาน โครงสร้างทางสรีระของเพศหญิงเหมาะให้เธอทำหน้าที่ในฐานะมารดา และเพศชายเหมาะให้เขาทำหน้าที่เป็นบิดา ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างครอบครัวที่มั่นคงและอบอุ่น บุรุษและสตรีมาจากเนื้อเดียวกัน ซึ่งได้กำหนดหน้าที่ไว้ให้บุรุษปฏิบัติต่อสตรีและให้สตรีปฏิบัติต่อบุรุษไว้อย่างชัดเจนและลึกซึ้ง เมื่อสตรีไม่สามารถปกป้องตัวเองโดยปราศจากความแข็งแรงของบุรุษได้ ธรรมชาติจึงมอบคุณลักษณะเด่นสองประการให้แก่สตรี นั่นคือ ความดีอันและความเอียงอาย สองสิ่งนี้จะทำหน้าที่พิทักษ์ปกป้องพวกเขาให้พ้นจากความชั่วร้าย หากเราสังเกตพฤติกรรมของเด็กผู้หญิงจากการชอบเล่นตุ๊กตาเป็นชีวิตจิตใจและจะแสดงออกถึงความรัก ความเมตตา ความอ่อนโยนมากกว่าความก้าวร้าวหรือดุตัน แม้กระทั่งการหลั่งน้ำตาเมื่อมีอาการดีใจหรือเสียใจ พฤติกรรมเหล่านี้ล้วนบ่งบอกถึงตัวตนของผู้หญิงที่มาพร้อมกับสัญชาตญาณของความเป็นแม่อย่างชัดเจน เพื่อรองรับและตอบสนองกับบทบาทหน้าที่ที่เธอต้องรับผิดชอบต่อสังคมต่อไป

เพื่อเป็นการปกป้องศักดิ์ศรีของมนุษย์ พระผู้เป็นเจ้า (อัลลอฮ์) จึงได้วางกฎเกณฑ์เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินชีวิตร่วมกันระหว่างชายและหญิงซึ่งได้ถูกกำหนดและตั้งอยู่บนพื้นฐานที่ต้องยินยอมซึ่งกันและกันโดยวิธีการแต่งงานถือเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสร้างครอบครัวและการเจริญพันธุ์ เป็นวิธีการระหว่างคู่บ่าวสาวที่เปรียบเสมือนสัญลักษณ์แห่งความยินยอมที่มีระหว่างกัน ถือว่าเป็นสัญญาทางสังคมที่ประกอบด้วยหน้าที่และความรับผิดชอบที่ยิ่งใหญ่และมีความผูกพันต่อกันและกันอย่างถูกต้องตามหลักศาสนาอิสลาม รวมไปถึงรูปแบบที่สร้างความปลอดภัยแก่ความรู้สึก (ทางเพศ) ของมนุษย์ที่เป็นอารมณ์ใฝ่ต่ำและมักจะลงเอยด้วยการมีความสัมพันธ์ต้องห้าม นอกจากนี้การแต่งงานยังเป็นการรักษาวงศ์ตระกูลและปกป้องผู้หญิงจากการถูกเหยียดหยามจากผู้คนในสังคมอีกด้วย

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แม้ว่าศาสนาอิสลามจะมีแนวทางปฏิบัติในเรื่องการแต่งงาน การเลือกคู่ครองและรูปแบบการใช้ชีวิตครอบครัวที่ชัดเจน แต่ปัจจุบันกลับพบว่าคนมุสลิมขาดความรู้ในเรื่องศาสนาจึงทำให้ชีวิตคู่ไม่ประสบความสำเร็จเป็นจำนวนมาก การแต่งงานถือเป็นหน้าที่ของศาสนิกชนที่ดีควรปฏิบัติ เพราะเป็นวิถีทางของสังคมในการยอมรับความสัมพันธ์อันลึกซึ้งระหว่างชายหญิง นอกจากนี้ยังให้เกียรติและปกป้องผู้หญิงจากการถูกเหยียดหยามจากคนในสังคม ฉะนั้นทำการแต่งงานให้เป็นเรื่องที่ย่างที่สุดเร็วที่สุด เพื่อหลีกเลี่ยงการทำผิดประเวณี ไม่ว่าจะชายหรือหญิงสามารถเลือกคู่ครองจากภาพลักษณ์ทรัพย์สินและการสำนึกในพระเจ้าของเขา ไม่มีคำสอนใดในอิสลามให้เลือกคู่ครองตามเชื้อชาติศาสนาและการศึกษาหรือหน้าที่การงาน ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ล้วนแต่เป็นความรู้เบื้องต้นที่คนมุสลิมควรรู้ แต่มักถูกเพิกเฉยไม่เข้าใจในความรู้อย่างลึกซึ้ง ทำให้บกพร่องในหน้าที่ของตัวเอง สะท้อนถึงสังคมมุสลิมที่เสื่อมลงทุกวัน ทำให้เกิดปัญหาในการใช้ชีวิตครอบครัวหรือชีวิตคู่ที่ต้อง ฉะนั้นการเลือกคู่ครองที่ดีสำหรับข้าพเจ้าก็ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญและเป็นสิ่งที่ละเอียดอ่อนมากเพราะทุกคนล้วนแต่ปรารถนาการใช้ชีวิตคู่ให้ประสบความสำเร็จทั้งโลกนี้และโลกหน้า จากที่กล่าวมาข้างต้นส่งผลให้เกิดแรงบันดาลใจต่อการสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมในรูปแบบ 3 มิติจัดวางโดยมีเทคนิคจากงานผ้าผ่านกระบวนการปัก เย็บ มัด จีบ ถัก เพื่อสร้างรูปทรงที่จินตนาการขึ้นมาใหม่ มีกลิ่นอายของความรู้สึกความเป็นชุดเจ้าสาวที่คละหุ้งอยู่ในผลงานชุดนี้ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์แทนค่าความเป็นผู้หญิงและการเริ่มต้นใหม่ของบทบาทความเป็นแม่

ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อให้สังคมได้ตระหนักถึงความสำคัญของความสัมพันธ์ในรูปแบบชีวิตคู่ ให้อยู่บนพื้นฐานของความถูกต้องและถูกยอมรับโดยการแต่งงาน ผ่านการสร้างสรรค์งานทางทัศนศิลป์
2. เพื่อสร้างสัญลักษณ์ที่เชื่อมโยงระหว่างความคิดรูปแบบและเทคนิคจากงานผ้า แสดงให้เห็นถึงสุนทรียภาพจากกรรมวิธี เย็บ ปัก มัด จีบและถัก ผ่านรูปแบบงานศิลปะจัดวาง

สมมติฐานของการศึกษา

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ มุ่งหวังสร้างองค์ความรู้และการค้นคว้าหาความเป็นไปได้ทางทัศนศิลป์ อันมีที่มาจากเรื่องราวการใช้ชีวิตคู่ตามหลักศาสนาอิสลามรวมถึงเรื่องราวความรักความสัมพันธ์ที่ผ่านเข้ามาในชีวิต ผ่านเทคนิคงานผ้า สะท้อนให้เห็นถึงสุนทรียภาพใหม่ที่แสดงถึงการเชื่อมโยงของเทคนิคงานผ้าผ่านความเป็นเจ้าสาวได้อย่างกลมกลืน สร้างรูปทรงจากวัสดุผ้าแทนความรู้สึก การจัดการด้วยวิธีการปักเย็บ เพื่อหลีกเลี่ยงจากความดิบของตัววัสดุและเปิดโอกาสให้ผู้ชมตีความในบริบทที่หลากหลายทางทัศนศิลป์

แนวความคิดในการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ภายใต้หัวข้อ เจ้าสาว ได้นำเสนอสถานะของผู้หญิงที่มีการใช้ชีวิตคู่ที่ถูกต้องโดยการแต่งงาน ซึ่งเป็นรูปแบบการใช้ชีวิตที่สมบูรณ์แบบที่สุด ความใฝ่ฝันได้สวมใส่ชุดเจ้าสาว ความคาดหวังในชีวิตคู่ให้ประสบความสำเร็จ ความปรารถนาที่จะได้เป็นแม่ของลูกเป็นสิ่งที่ผู้หญิงทุกคนรับรู้ความรู้สึกนี้ได้เป็นอย่างดี เป็นบทบาทหนึ่งที่ยิ่งใหญ่และสมบูรณ์แบบที่สุดในชีวิตของผู้หญิง โดยสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบ 3 มิติจัดวางด้วยเทคนิคงานผ้าผ่านกระบวนการปักเย็บ โดยใช้ชุดเจ้าสาวเป็นสัญลักษณ์สื่อความหมายเพื่อถ่ายทอดตัวตนของผู้หญิงให้สมบูรณ์ที่สุด

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา แสดงออกถึงสาระสำคัญของการแต่งงานและการใช้ชีวิตคู่บนพื้นฐานตามหลักศาสนาอิสลาม
2. ขอบเขตทางด้านรูปแบบ เป็นผลงานสร้างสรรค์ในรูปแบบจิตรกรรม 3 มิติจัดวางในลักษณะงานผ้าและเย็บปัก โดยนำวัสดุผ้าทำให้เกิดรูปทรงใหม่มาแทนค่าอารมณ์ความรู้สึกของผู้หญิง
3. ขอบเขตทางด้านเทคนิค นำวัสดุผ้าผ่านกระบวนการทางเทคนิคเย็บ ปัก มัด ถัก จีบ ทั้งหมดทั้งมวลล้วนเป็นการจัดการในตัววัสดุเพื่อหลีกเลี่ยงจากความดิบของวัสดุผ้า

ขั้นตอนของการศึกษา

1. การเก็บข้อมูลภาคเอกสาร การสืบค้นข้อมูลที่สนใจทางอินเทอร์เน็ต การศึกษาจากเอกสารหนังสือรวมถึงเอกสารวิชาการทางศาสนา
2. การเก็บข้อมูลภาคสนาม ศึกษาคุณสมบัติของวัสดุและเทคนิคกระบวนการงานผ้า, การเย็บปักจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ รวมถึงศึกษาผลงานศิลปินร่วมสมัยที่จัดแสดงในพื้นที่หอศิลป์ต่าง

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ใช้เวลาในการวิจัยประมาณ 4 เดือน โดยจะเริ่มวิจัยตั้งแต่เดือนธันวาคม 2562 และเสนอวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระภายในเดือนมีนาคม 2563

แหล่งข้อมูล

1. แหล่งข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต
2. ข้อมูลจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยศิลปากร
3. แหล่งข้อมูลจากหนังสือวิชาการทางศาสนา

อุปกรณ์ที่ใช้ในการค้นคว้าและสร้างสรรค์ผลงานที่สำคัญ

1. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บบันทึกข้อมูล
 - 1.1 กล้องถ่ายรูป
 - 1.2 คอมพิวเตอร์ (computer)
 - 1.3 เครื่องมือบันทึกเสียง
 - 1.4 สมุดบันทึกข้อความ, ปากกา
2. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน
 - 2.1 เบาะรองที่นั่งนอน
 - 2.2 ผ้าชนิดต่าง ๆ เช่น ผ้าคอตตอล, ผ้าไหมอน, ผ้าซาติน, ผ้าตาข่าย, ผ้าลูกไม้, ผ้าแก้ว
 - 2.3 เครื่องประดับตกแต่งของผู้หญิง เช่น ลูกบิด, มุกขนาดเล็ก-กลาง-ใหญ่, สร้อยคอ, กำไลข้อมือ, ตุ้มหู
 - 2.4 อุปกรณ์ช่วยเย็บผ้าด้วยมือ เช่น เข็มเย็บผ้า, เข็มหมุด (เข็มช่วยยึดผ้าก่อนเย็บ), เส้นด้าย
 - 2.5 เครื่องจักรเย็บผ้า
 - 2.6 สำลี
 - 2.7 กาวลาเท็กซ์
 - 2.8 ตลับเมตร
 - 2.9 ปากกาใช้สำหรับงานผ้า

บทที่ 2

เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

การสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้าในชุดนี้ ได้นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการแต่งงาน ซึ่งเป็นขนบประเพณีและปรากฏการณ์สากลที่เราสามารถพบเห็นได้ในสังคมทั่วโลก เป็นการประกาศให้สังคมได้รับรู้และเห็นชอบในการใช้ชีวิตร่วมกันระหว่างชายหญิงในฐานะสามีภรรยาและเป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่พระผู้เป็นเจ้า (อัลลอฮ์) กำหนดเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตเพื่อกำเนิดทายาทผู้สืบสกุลให้กับวงศ์ตระกูล ความสนใจนี้เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการศึกษาข้อมูล ทั้งด้านมนุษยศาสตร์ วัฒนธรรมและศาสนา เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในระดับเบื้องต้นร่วมกับการวิเคราะห์ข้อมูลด้านเนื้อหาในผลงานเพื่อการสร้างสรรค์ในผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ที่มาแนวความคิดและแรงบันดาลใจ

ครอบครัวเป็นสถาบันแรกในการสร้างครอบครัวและให้คนในสังคมสามารถใช้ชีวิตร่วมกันระหว่างคู่รักหรือชายหญิงในฐานะสามีภรรยาที่ถูกต้องและรับรู้โดยประจักษ์พยาน และเป็นสถาบันขั้นพื้นฐานที่ถูกยอมรับในสังคมเพื่อสร้างเชื้อนไขสำหรับควบคุมพฤติกรรมทางความรู้สึก (ทางเพศ) ของมนุษย์ในสังคมทั่วโลกโดยการแต่งงาน อย่างไรก็ตามแต่ละสังคมจะกำหนดรูปแบบและกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการแต่งงานที่เคร่งครัดมากน้อยแตกต่างกันออกไป แต่มีลักษณะเดียวกันแทบทุกสังคมคือห้ามแต่งงานร่วมสายเลือด เช่น พ่อแม่ พี่น้องและลูก

เพราะการแต่งงานคือรูปแบบการใช้ชีวิตคู่ที่สมบูรณ์แบบที่สุด ย่อมเป็นความคาดหวัง ความปรารถนาของมนุษย์ทุกคนให้ชีวิตคู่ที่ประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะเพศหญิง เป็นเพศที่ถูกกำหนดให้ทำหน้าที่เลี้ยงดูอบรมบุตรและสร้างครอบครัวให้อบอุ่น

เจ้าสาว จึงเป็นสภาวะแรกของการเริ่มต้นในการใช้ชีวิตคู่ของผู้หญิง ที่ผู้หญิงหลาย ๆ คนปรารถนาและใฝ่ฝันที่จะได้สัมผัสกับความรู้สึกนั้นสักครั้งหนึ่งในชีวิต การให้ความสำคัญและพิถีพิถันในทุก ๆ รายละเอียดของการจัดงานแต่งงานโดยเฉพาะในส่วนของคุณเจ้าสาวที่มีความหรูหราอลังการมีเครื่องประดับประดับอยู่บนชุดเจ้าสาวอย่างสวยงาม สิ่งเหล่านี้เป็นตัวสื่อสารความเป็นตัวตนของผู้หญิงได้ชัดเจนที่สุด เพื่อสะท้อนถึงการสร้างคุณค่าในบทบาทที่ศาสนากำหนด

ทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์

ผู้สร้างสรรค์งานศิลปะย่อมแสดงออกผ่านผลงานที่มีสัญลักษณ์ที่บ่งบอกถึงบุคลิกภาพและการแสดงออกของความรู้สึกอย่างมีปัจเจกภาพ ภายในผลงานต้องแสดงถึงความเด็ดขาด ความกระหายในการแสดงออกของอารมณ์ที่เกิดจากภายในด้วยการใช้ทัศนธาตุทางศิลปะ โดยไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงหลักความเป็นจริงตามธรรมชาติ ในทางกลับกันจะให้ความสำคัญในการถ่ายทอดออกมาในรูปแบบที่แฝงด้วยจินตนาการ ข้าพเจ้าในฐานะผู้สร้างสรรค์งานศิลปะจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในธรรมชาติเสียก่อน เพื่อนำมาเป็นสื่อในการแสดงออกผ่านสัญลักษณ์แทนอารมณ์ความรู้สึกและรองรับกับแนวความคิดของข้าพเจ้าเอง จนเกิดการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ขึ้นมา

ความสำคัญเกี่ยวกับการแต่งงาน

การแต่งงานคือรูปแบบการใช้ชีวิตที่ดีเลิศ ศาสนาอิสลามจึงสนับสนุนและยกย่องบุคคลที่แต่งงาน "และหนึ่งในสัญญาณทั้งหลายของพระองค์คือ จะทรงสร้างคู่ครองให้แก่พวกเจ้าจากตัวของพวกเขาเอง เพื่อพวกเจ้าจะได้มีความสุขอยู่กับนาง และทรงมอบความรักใคร่และความเมตตาระหว่างพวกเจ้า แท้จริงในการนี้ย่อมเป็นสัญญาณแก่หมู่ชนผู้ใคร่ครวญ" (อัล-กุรอาน 30:21) เป็นการเน้นย้ำถึงความเท่าเทียมกันระหว่างชายหญิง เพราะเพศหญิงนั้นถูกสร้างมาจากกระดูกของเพศชาย และพระเจ้า (อัลลอฮ์) จะประณามผู้ที่ครองความโสดตั้งที่ปรากฏในคัมภีร์อัลกุรอานและในฮาดีษต่าง ๆ มากมาย และ "บุคคลใดที่ไม่ดีในบรรดาพวกเจ้าคือบุคคลที่ครองความเป็นโสดและบุคคลที่ตายไปอย่างไร้คุณค่า คือบุคคลที่ดำรงชีวิตด้วยการเป็นโสด" (รายงานโดยอะหมัด บิลฮัลบัล)(บรรจง บินกาซัน, 2550)

การแต่งงานก่อให้เกิดความรักระหว่างกันเป็นอย่างดี ต่อมาก็จะเป็นความรักในแบบเด็ก ๆ แล้วขยายเป็นวงศ์ญาติเป็นสังคมและสุดท้ายเป็นความรักต่อมนุษยชาติโดยรวม หน่วยอารยธรรมของมนุษยชาติที่แท้จริงนั้นก็คือครอบครัว และจะไม่มีครอบครัวถ้าไม่มีการแต่งงาน ฉะนั้นการแต่งงานจึงเป็นเหตุแห่งความก้าวหน้าของมนุษย์ทั้งด้านศีลธรรมและจิตวิญญาณ นอกจากนี้การแต่งงานยังเป็นยารักษาความต้องการทางเพศที่ควบคุมไม่อยู่จนเกิดการทำผิดบาปและอาชญากรรม การแต่งงานจะรักษาสิ่งชั่วร้ายเหล่านั้นได้(มูรีด ทิมะเสน, 2540)

รูปแบบการแต่งงานในอิสลาม

มนุษย์คือสัตว์สังคมที่มีภาษา วัฒนธรรมประเพณี และต้องสืบทอดเพื่อการดำรงอยู่ของเผ่าพันธุ์มนุษย์นั่นก็คือ การแต่งงานมีคู่ครองที่ผ่านการยอมรับจากสังคม ขั้นตอนกระบวนการในพิธีงานแต่งงานของแต่ละสังคมล้วนเป็นไปตามประเพณี ซึ่งประเพณีการแต่งงานแบบมุสลิมภาคใต้ของไทยก็เช่นกัน การแต่งงานหรือชื่อที่มุสลิมใช้เรียกคือการนิกะห์จะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อฝ่ายชายและฝ่ายหญิงตกลงปลงใจที่จะแต่งงานกันโดยมีเงื่อนไขว่า ทั้งฝ่ายชายและฝ่ายหญิงต้องเป็นอิสลามทั้งคู่ ซึ่งถ้าหากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ได้เป็นอิสลามก็ต้องทำพิธีเข้ารับอิสลามก่อน ถึงจะทำพิธีนิกะห์ได้ ไม่เช่นนั้นพิธีนิกะห์จะถือว่าเป็นโมฆะ ถือว่าเป็นเรื่องทะเลาะเถียงกัน และมีความสำคัญมากเพราะต้องเป็นไปตามที่ศาสนบัญญัติ

ในส่วนของประเพณีการแต่งงานของไทยกับหลักศาสนบัญญัติว่าด้วยเรื่องการแต่งงานของมุสลิมได้มีการประยุกต์ตามยุคสมัย กล่าวคือ มีการเพิ่มขบวนขันหมากเข้าไป ขบวนแห่ กลัวย อ้อย ขนมน การผสมผสานกันระหว่างประเพณีในท้องถิ่นกับหลักศาสนา พิธีแต่งงานไทยมุสลิมภาคใต้โบราณกำหนดการลำดับขั้นตอนการจัดงานแต่งงานตามประเพณีการแต่งงานที่ถูกต้องตามหลักศาสนาอิสลาม จะมีอยู่ 3 ขั้นตอน เริ่มต้นตั้งแต่การสู่ขอ การหมั้นและการแต่งงาน

การสู่ขอ กระบวนการการสู่ขอจะมีมารดาหรือญาติผู้ใหญ่ของฝ่ายชายไปสู่ขอกับญาติผู้ใหญ่ของฝ่ายหญิง พร้อมทั้งของฝากอาจจะเป็นขนมหรือผลไม้ก็ได้ การสู่ขอครั้งแรกจะไม่มีการตกลงใด ๆ เกิดขึ้น จนกว่าจะมีการปรึกษากับญาติพี่น้อง โดยจะมีการบอกกล่าวล่วงหน้าประมาณ 7 วัน หากญาติฝ่ายหญิงพึงพอใจก็จะส่งบุคคลที่ได้รับความเคารพนับถือไปบอกในกรณีที่ตอบตกลง จากนั้นก็จะเป็นการกำหนดวันแต่งงานและเรื่องของสินสอดหรือมะฮัร เมื่อดำเนินการสู่ขอเสร็จสิ้น ขั้นตอนต่อไปก็จะเป็นการหมั้นมี 2 ลักษณะคือ หมั้นก่อนทำพิธีแต่งงาน หรือทำพิธีแต่งงานแล้วจึงทำพิธีหมั้น ข้อแตกต่างกันก็คือ หากทำการหมั้นหมายก่อนฝ่ายชายไม่สามารถถูกเนื้อต้องตัวฝ่ายหญิงได้ แต่เมื่อทำพิธีนิกะห์แล้วทำพิธีหมั้น ฝ่ายชายสามารถแตะเนื้อต้องตัวได้ และสามารถสวมของหมั้นให้แก่ฝ่ายหญิงได้

สมัยอดีตการสู่ขอของฝ่ายชายจะให้ญาติผู้ใหญ่ที่เป็นหญิงล้วน ไปสู่ขอกับพ่อแม่ของฝ่ายหญิง เมื่อพ่อแม่ของฝ่ายหญิงตกลง ก็จัดการกำหนดวันหมั้น การตอบตกลงของพ่อแม่ฝ่ายหญิง จะไม่ขอความเห็นจากลูกสาว จากต่างจากในปัจจุบันผู้ไปสู่ขอ คือบิดามารดาหรือญาติผู้ใหญ่ของฝ่ายชาย ซึ่งต้องไปสู่ขอกับผู้ใหญ่ของฝ่ายหญิงพร้อมกับนำขนมและผลไม้ไปฝากทางด้านฝ่ายหญิงด้วย จากนั้นเมื่อไปถึงแล้วก็บอกว่า “มีธุระ ที่จะขอปรึกษาด้วย” แล้วสอบถามว่าผู้หญิงที่ต้องการไปสู่ขอ “มีคู่รียัง” ถ้าฝ่ายหญิงบอกว่า “ไม่มี” ก็บอกว่า ต้องการสู่ขอให้กับใคร ฝ่ายหญิงจะไม่ตอบตกลงในตอนนั้น

และจะไม่ตอบรายละเอียด แต่จะขอเวลาปรึกษากันระหว่างกลุ่มญาติ ประมาณ 7 วัน ในช่วงนั้นฝ่ายหญิงอาจจะส่งคนที่นับถือไปบอกฝ่ายชายในกรณีที่เกิดกลง ถ้าไม่ตกลงก็จะเจ็บเฉยให้เป็นที่รู้กันเอาเอง เมื่อฝ่ายหญิงตกลง ฝ่ายชายก็จะไปคุยกำหนดเรื่องวันแต่งงาน สินสอดทองหมั้น

การหมั้น ในอดีตเมื่อถึงกำหนดวันหมั้น ฝ่ายชายจะจัดขบวนเจ้าแก่ ขบวนขันหมากไปยังบ้านของฝ่ายหญิง ฤกษ์แห่ขันหมาก จะใช้เวลาช่วงเย็นประมาณ 4-5 โมงเย็น “ขันหมาก” ประกอบด้วยพาน 3 พาน คือ พานหมากพลู พานข้าวเหนียวเหลือง และพานขนม แต่บางรายที่มีฐานะดี ก็อาจจะเพิ่มพานขนมขึ้นอีกก็ได้ พานหมากพลูนั้นจะมีเงินสินสอดใส่ไว้ได้หมากพลู จะเรียกว่าเงินรองพลู ส่วนพานขนมนั้นจะประกอบไปด้วย ขนมก้อ ข้าวพองและขนมก้อน้ำตาล ซึ่งขันหมากเหล่านี้จะถูกห่อด้วยผ้าสีสวย เมื่อฝ่ายชายไปถึง เจ้าแก่ฝ่ายชายก็จะกล่าวขึ้นว่า”วันนี้ (ออกชื่อเจ้าบ่าว) ได้เอาของมาหมั้น (ชื่อเจ้าสาว) แล้ว เมื่อเจ้าแก่ของฝ่ายหญิงรับของหมั้นแล้ว เจ้าแก่ฝ่ายชายจะถามต่อไปทันทีเลยว่า”เงินหัวขันหมากนั้นเท่าใด” ซึ่งเจ้าแก่ฝ่ายหญิงจะต้องตอบ จากนั้นเป็นการปรึกษาหารือถึงกำหนดวันแต่งงาน วันจัดงานและการกินเลี้ยง ก่อนที่ฝ่ายชายจะกลับนั้น ฝ่ายหญิงจะนำผ้าโสร่งชายใส่พานที่ใส่หมากพลูมาหมั้นส่วนพานข้าวเหนียวเหลืองและพานขนมก็จะได้รับจากฝ่ายหญิงกลับเช่นกัน

พิธีแต่งงาน ในอดีตพิธีแต่งงานโดยทั่วไปจะนิยมจัดที่บ้านเจ้าสาว ซึ่งจะจัดหลังวันหมั้นไม่เกิน 2 สัปดาห์ ฝ่ายเจ้าบ่าวจะยกขันหมากไปยังบ้านเจ้าสาว ขบวนขันหมากนี้จะประกอบด้วยเจ้าบ่าว เพื่อนเจ้าบ่าว และญาติผู้ใหญ่ประมาณ 5-6 คน การไปคราวนี้ไม่มีข้าวของอะไรต้องนำไป นอกจากเงินหัวขันหมาก (จะต้องเป็นเลขคู่) ซึ่งใส่ไว้ในขันหมากทองเหลืองใบเล็ก ๆ ห่อหุ้มด้วยผ้าเช็ดหน้าให้เจ้าบ่าวถือไป และกล้วยพันธุ์ดี เช่น กล้วยหอม 2-3 หวี เท่านั้น ในวันดังกล่าว ทางบ้านเจ้าสาวก็ต้องเตรียมการต้อนรับโดยเชิญโต๊ะอิหม่าม (ผู้นำศาสนา) เป็นประธานในพิธีแต่งงาน ก่อนการแต่งงานจะต้องมีการอ่านคัมภีระฮะ (การสรรเสริญพระเจ้า) เพื่ออบรมเกี่ยวกับการครองเรือนแล้วจึงทำการแต่งงาน โดยจะมีอิหม่ามกล่าวนำและเจ้าบ่าวจะกล่าวตาม มีใจความว่า ข้าพเจ้า"(ขานชื่อเจ้าบ่าว) ฉันทจะนิกะฮ์กับเธอ (ชื่อเจ้าสาว) เป็นบุตรของ.....ซึ่งบิดาของเจ้าสาวได้มอบให้ฉันทเป็นผู้ทำพิธีนิกะฮ์แทน โดยมีสินสอด.....บาท" เจ้าบ่าวต้องรับด้วยวาจาทันทีโดยบอกกล่าวรับว่า "ฉันทรับนิกะฮ์ดังกล่าวด้วยสินสอด..... บาท" เมื่อเสร็จการถามตอบดังกล่าวแล้ว ก็ถือว่าการแต่งงานสมบูรณ์แล้ว และหากต้องการเอกสารเพื่อยืนยันการสมรส ก็จะขอให้โต๊ะอิหม่าม (ผู้นำศาสนา) เป็นผู้ออกเอกสารนั้นพร้อมด้วยผู้ทรงคุณธรรมอีก 1 คน เพื่อเป็นสักขีพยานซึ่งผู้ทรงคุณธรรมนั้นจะเป็นผู้ใหญ่บ้าน กำนันหรือบุคคลอื่นก็ได้ ข้อสำคัญอยู่ที่คนๆนั้นต้องเป็นที่ยอมรับว่ามีศีลสัตย์ เมื่อหัวขันหมากไปถึงบ้านเจ้าสาว ฝ่ายเจ้าสาวจะให้การต้อนรับ โอภาสนี้เจ้าบ่าวจะส่งมอบเงินหัวขันหมากให้กับโต๊ะอิหม่าม เพื่อที่โต๊ะอิหม่ามจะตรวจนับให้ถูกต้องครบถ้วนและควบคุมเงินขันหมากนั้นไว้ จากนั้นก็มีการร่วมรับประทานอาหารกัน การให้นั่งบัลลังก์ เพื่อให้ทั้ง 2 ฝ่ายร่วมแสดงความยินดีได้อย่างสมเกียรติ เมื่อ

ขบวนขันหมากฝ่ายเจ้าบ่าวมาถึงบ้านเจ้าสาว ญาติเจ้าสาวจะออกมาต้อนรับเจ้าบ่าว และเชิญเจ้าสาวมานั่งในบัลลังก์ที่เตรียมไว้ ส่วนขบวนขันหมากนั้น มักจะเลือกบุคคลที่มีความสำเร็จในชีวิตสมรส หรือเป็นคนที่น่านับถือ สำหรับบางรายที่เคร่งครัดมาก ๆ ถึงขั้นห้ามหญิง หม้าย กับสาวแก่ ถือขันหมากเลยทีเดียว เมื่อถึงช่วงเวลากลางคืนจะให้คู่บ่าวสาวนั่งบัลลังก์อีกครั้งและเชื้อเชิญญาติของทั้ง 2 ฝ่ายร่วมแสดงความยินดี จากนั้นจะเป็นการเชิญญาติผู้ใหญ่ทำพิธีกินสมจ้าง โดยการเอา ส้มแขก เกลือ ข้าว ป้อนให้คู่บ่าวสาว เพื่อเป็นสิริมงคล จากนั้นเชิญญาติผู้ใหญ่ 3 คน มาป้อนข้าวเหนียว 3 สี (ขาว แดง เหลือง) ไข่และขนม ให้กับคู่บ่าวสาว การป้อนต้องป้อนแต่ละคนจนครบทุกอย่าง เมื่อญาติผู้ใหญ่ป้อนครบ 3 คนแล้ว พิธีแต่งงานเป็นอันเสร็จสิ้น จะไม่มีไม่มีพิธี มานีชลีมา (การอาบน้ำชำระมลทิน) และพิธีปลี้อ๊ะ (สะเดาะเคราะห์คู่บ่าวสาว) เหมือนสมัยก่อน เมื่องานเลี้ยงฉลองสมรสเสร็จสิ้นจะมีการส่งตัวเจ้าสาว เพื่อแสดงการยอมรับเจ้าบ่าวว่าเป็นสมาชิกคนหนึ่งในครอบครัว แต่เมื่อส่งตัวเสร็จต้องกลับไปนอนบ้านตัวเองก่อนจนครบ 3 คืน จึงไปอยู่บ้านเจ้าบ่าวอีก 3 คืน แล้วถึงจะแยกครอบครัวออกไปได้ ทั้งนี้ทั้งนั้นก็แล้วแต่ความสะดวกขึ้นอยู่กับบริบทของคู่บ่าวสาวเพราะหนุ่มสาวในยุคปัจจุบันมักจะใช้หลักความเป็นจริงมากกว่าหลักความเชื่อที่สืบทอดกันมาตั้งแต่ยุคบรรพบุรุษ (Hemden, 2555)

ภาพที่ 1 ภาพตัวอย่างสินสอดทองหมั้นจากเจ้าบ่าวที่นำมาสู่ขอเจ้าสาวในพิธีแต่งงาน
ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 2

ภาพขั้นตอนการอากัดนิกะห์หรือการปฏิญาณตนกับคู่ชีวิตต่อสักขีพยาน
ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 3

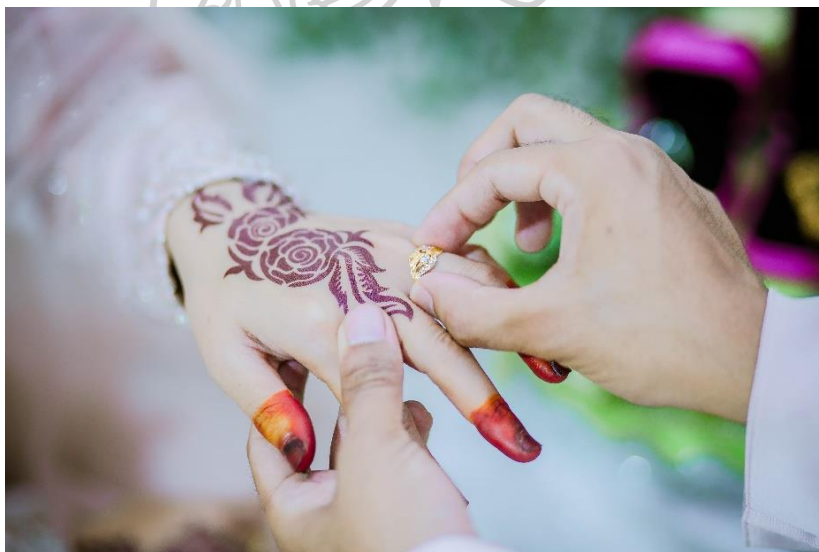
ภาพขั้นตอนการออกเอกสารเพื่อยืนยันการสมรสของคู่บ่าวสาวตามหลักศาสนา
อิสลาม ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 4

ภาพแสดงตัวอย่างแหวนที่ใช้ในพิธีแต่งงาน

ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 5

ภาพขั้นตอนการสวมแหวนแต่งงานของคู่บ่าวสาวในพิธีแต่งงาน

ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 6

ภาพขั้นตอนการสวมแหวนแต่งงาน ถือเป็นจุดสิ้นสุดของพิธีแต่งงานและเป็นจุดเริ่มต้นในฐานะสามีภรรยา ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 7

ภาพภายหลังจากสวมแหวนเสร็จ บ่าวสาวจะแสดงความเคารพต่อกัน ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

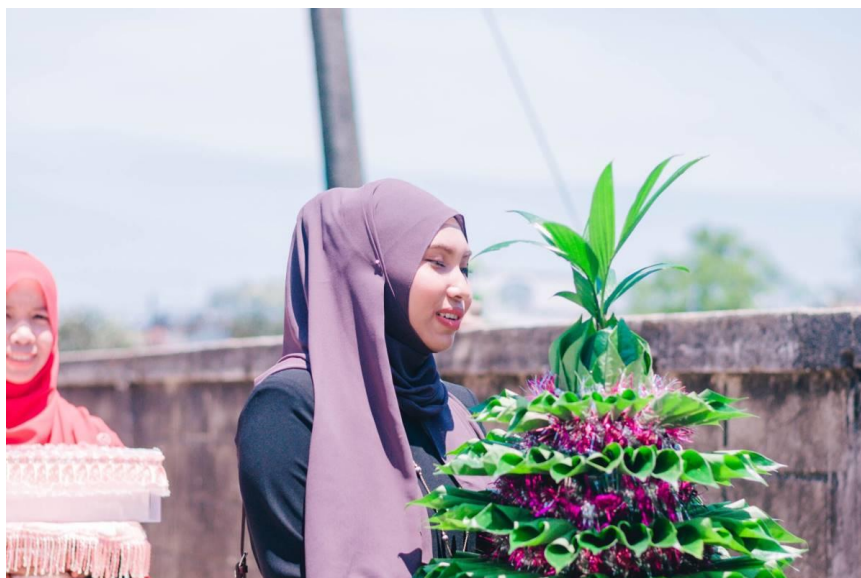
ภาพที่ 8

ภาพขบวนขันหมากจากฝ่ายเจ้าบ่าวในพิธีจัดงานแต่งงาน
ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 9

ภาพขบวนขันหมากจากฝ่ายเจ้าบ่าวในพิธีจัดงานแต่งงาน
ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 10

ภาพหัวชั้นหมากของขบวนแห่ฝ่ายเจ้าบ่าวในพิธีจัดงานแต่งงาน
ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 11

ภาพเจ้าสาวและบรรดาเพื่อนเจ้าสาวออกมาต้อนรับขบวนชั้นหมากฝ่ายเจ้าบ่าวใน
พิธีจัดงานแต่งงาน ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 12

ภาพตัวเจ้าสาวและบรรดาเพื่อนเจ้าสาวในพิธีจัดงานแต่งงาน
ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 13

ภาพเจ้าสาวและบรรดาเพื่อนเจ้าสาวในพิธีจัดงานแต่งงาน
ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 14

ภาพแสดงภาพตัวอย่างชั้นหมากฝ้ายเจ้าบ่าวที่มอบให้เจ้าสาวในพิธีจัดงานแต่งงาน
ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 15

ภาพส่วนหนึ่งของบรรยากาศในพิธีจัดงานแต่งงาน
ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 16

ภาพแสดงภาพตัวอย่างการเลี้ยงฉลองอาหารกลางวันในพิธีจัดงานแต่งงาน
ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 17

ภาพแสดงภาพตัวอย่างการเลี้ยงฉลองอาหารกลางวันในพิธีจัดงานแต่งงาน
ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 18

ภาพตัวอย่างการเลี้ยงฉลองอาหารกลางวันในพิธีจัดงานแต่งงาน (ประเภทของหวาน) ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 19

ภาพตัวอย่างการเลี้ยงฉลองอาหารกลางวันในพิธีจัดงานแต่งงาน (ประเภทของหวาน) ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

การเลือกคู่ครอง เมื่อทั้งสองฝ่ายมีความประสงค์จะแต่งงานจะต้องกำหนดกฎเกณฑ์การเลือกคู่ครองให้รอบคอบ เพราะถือเป็นการลงทุนที่ไม่ได้เป็นการลงทุนเพียงแค่วิตแต่เป็นการลงทุนทางศาสนาที่ต้องร่วมกันรักษาศาสนาให้ดำรงอยู่ตลอดไปด้วยการใช้ชีวิตที่เรียกว่าชีวิตคู่ เราจึงต้องเพิ่มความละเอียดอ่อนและการใส่ใจกับผู้ร่วมลงทุนที่คิดว่าน่าไว้วางใจที่สุด ท่านศาสตราจารย์ ดร. หม่อมราชวงศ์ (ชล.) ได้กล่าวว่า “สตรีเพศจะถูกสมรสด้วยคุณลักษณะ 4 ประการ นั่นก็คือทรัพย์สินสมบัติของนาง รูปสมบัติของนาง วงศ์ตระกูลของนาง และศาสนาของนาง ทั้งนี้ทั้งนั้นการเลือกเอาศาสนาเป็นหลักท่านจะพบกับความสุขในชีวิต จากบทดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ท่าน ศาสตราจารย์ ดร. หม่อมราชวงศ์ (ชล.) เน้นย้ำให้เลือกสตรีที่มีศาสนา ท่านนบีมุฮัมมัด (ชล.) กล่าวต่ออีกว่า “สิ่งที่มีในโลกทั้งหมดเป็นเครื่องประดับ และเครื่องประดับที่ดีที่สุดในโลกคือ สตรีที่ดี” (มุรริต ทิมะเสน, 2540)

ในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม เรามักจะคุ้นเคยกับระบบการแต่งงานแบบ ผัวเดียวเมียเดียว (Monogamy) แต่แท้ที่จริงแล้วสังคมกว่าร้อยละ 70 ของสังคมต่าง ๆ ทั่วโลกมีรูปแบบการแต่งงานแบบ ผัวเดียวหลายเมีย (Polygyny) คือประเพณีการแต่งงานที่อนุญาตให้ผู้ชายมีภรรยาได้มากกว่าหนึ่งคน นักมานุษยวิทยาได้อธิบายเกี่ยวกับการแต่งงานแบบ “ผัวเดียวหลายเมีย อาจเกิดจากสัญชาตญาณการสะสมตัวเมียซึ่งยังหลงเหลืออยู่ในตัวมนุษย์ (เพศชาย) ในเชิงประเพณีได้อธิบายเกี่ยวกับการแต่งงานแบบ ผัวเดียวหลายเมีย ไว้ว่าเป็นผลสืบเนื่องมาจากความแตกต่างระหว่างจำนวนผู้ชายกับจำนวนผู้หญิงในสังคม ด้วยเหตุปัจจัยการใช้ชีวิตของผู้ชายที่มีภาระหน้าที่ที่สุ่มเสี่ยงให้เกิดการเสียชีวิตได้ง่ายกว่าผู้หญิง เช่น การออกศึกสงคราม (ยศ สันตสมบัติ, 2559)

อิสลามเชื่อว่าการกำหนดให้ผู้ชายทุกคนมีภรรยาคนเดียว เป็นสิ่งที่ขัดกับความเป็นจริงในทางปฏิบัติ เพราะจำนวนของผู้หญิงบนโลกนั้นมีมากกว่าชาย ธรรมชาติของผู้ชายความพอใจในผู้หญิงหลายคนนั้นเป็นนิสัย ดังนั้นอิสลามจึงป้องกันปัญหาเรื่องความมักมากของผู้ชายไม่ให้ไปมีความสัมพันธ์กับหญิงอื่นอย่างไม่ถูกต้อง โดยการวางกฎระเบียบไว้อย่างเหมาะสมสำหรับมนุษย์ คือการอนุญาตให้ผู้ชายมีภรรยาได้มากกว่า 1 แต่ไม่เกิน 4 โดยการแต่งงาน เป็นการให้เกียรติต่อเพศหญิง และเธอจะได้รับการปกป้องคุ้มครองจากสามีและกฎหมายอิสลาม ในขณะที่สังคมยุคปัจจุบันกำลังจะนำอารยธรรมในอดีตกลับมาใช้คือ เห็นผู้หญิงเป็นสินค้าและมีหน้าที่ไว้บ่าเรอให้มีความสุขแก่ผู้ชาย ไม่ว่าจะปรากฏในรูปแบบของโสเภณี, ดารานักร้อง, หรือนักเต้นโชว์ก็ตาม (ในอดีตกาลก็มีสิ่งเหล่านี้) ซึ่งสังคมเรากำลังนำสิ่งต่ำทรามในอดีตกลับมาใช้ใหม่ แต่อิสลามได้ยกสถานะสตรีซึ่งเป็นเพศแม่ (islam.and.question, 2560)ไม่ว่าชายหรือหญิงมีความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกัน

สถานภาพของสตรีในสังคม

อเล็กซิส แครร์เรล (Alexis Carrel) เจ้าของรางวัลโนเบลชาวฝรั่งเศสได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิงว่าทั้งสองเพศมีความแตกต่างในเรื่องของโครงสร้างทางธรรมชาติอย่างชัดเจน และเขาได้กล่าวต่อไปอีกว่า การลืมนึกถึงความจริงดังกล่าวทำให้นักเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิสตรีมีความเชื่อว่าทั้งชายและหญิงควรมีหน้าที่รับผิดชอบอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งแท้จริงแล้วเพศหญิงจะมีอวัยวะของร่างกายตลอดจนระบบประสาทที่แตกต่างกับเพศชายอย่างสิ้นเชิง และเขาได้อธิบายต่อไปอีกว่า หญิงควรพัฒนาสมรรถภาพของตัวเองโดยไม่เลียนแบบผู้ชาย เช่น การเป็นแม่บ้าน การเลี้ยงดูบุตรและสร้างความสุขภายในบ้าน(มุฮัมมัดซาคี เจ๊ะหะ, 2554)

ในขณะที่ Diamond ให้ทัศนะว่าสตรีจะเกิดมาพร้อมกับสัญชาตญาณของความเป็นมารดา และจะมีบทบาทที่แตกต่างจากชาย สิ่งที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งก็คือความแตกต่างทางเพศได้สร้างความแตกต่างในวิถีของการเลี้ยงเด็กระหว่างบิดากับมารดาที่พบว่ามารดาที่พบว่ามารดาจะมีความอดทนต่อตัวเด็กชายมากกว่าเด็กหญิง ในขณะที่บิดาจะมีความอดทนต่อเด็กหญิงมากกว่าเด็กชาย(มุฮัมมัดซาคี เจ๊ะหะ, 2554)

ท่านศาสต้ามุฮัมมัดได้แนะนำให้ชายและหญิงมุสลิมทำการสมรสและสร้างครอบครัวที่มั่นคง ซึ่งจะส่งผลดีต่อสังคมส่วนรวม ดังนั้นบทบาทของหญิงมุสลิมะห์คือการเลี้ยงดูอบรมบุตรและสร้างครอบครัวที่อบอุ่น ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของบิดามารดาที่จะต้องฝึกฝนบุตรตั้งแต่เยาว์วัยเกี่ยวกับการเป็นแม่บ้านที่ดี Lodovici ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า “สิ่งที่ควรให้ความสำคัญมากกว่าที่เคยทำในอดีต ก็คือการฝึกฝนเด็กผู้หญิงให้มีความพร้อมในการสร้างครอบครัวที่สมบูรณ์ ดังนั้นจึงถือว่าหญิงเป็นคู่ครองของชายที่จะต้องร่วมกันสร้างความอบอุ่นภายในครอบครัว หญิงบริสุทธิ์ที่ประกอบแต่คุณงามความดีนั้นถือว่าเป็นศรีแก่สามีและจะส่งผลให้บุตรเป็นคนเคร่งครัดในศาสนา ดังนั้นสตรีมุสลิมจะต้องเข้าใจถึงคุณค่าของบทบาทที่ศาสนากำหนด(มุฮัมมัดซาคี เจ๊ะหะ, 2554)

ภาพที่ 20

ภาพจุดเริ่มต้นของสตรีที่มีต่อการสร้างสถาบันครอบครัว (การแต่งงาน)
ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 21

ภาพจุดเปลี่ยนของสตรีที่มีต่อการสร้างสถาบันครอบครัว (หลังการแต่งงาน)
ที่มา : เข้าถึงได้จาก <https://abubakaran.blogspot.com/2018/04/cinta-jodoh-menurut-islam.html>, เข้าถึงเมื่อ 25 เมษายน 2563

ภาพที่ 22 ภาพบทบาทของสตรี (แม่) ที่มีต่อสถาบันครอบครัว
ที่มา : เข้าถึงได้จาก <https://noa.al/lajmi/2018/03/671195.html>,
เข้าถึงเมื่อ 25 เมษายน 2563

ภาพที่ 23 ภาพบทบาทของสตรี (แม่) ที่มีต่อสถาบันครอบครัว
ที่มา : เข้าถึงได้จาก <https://ma-trends.com/nopal-moroccan/>
เข้าถึงเมื่อ 25 เมษายน 2563

สตรีมุสลิมกับการแต่งกาย

สำหรับการแต่งกาย พระผู้เป็นเจ้า (อัลลอฮ์) ทรงบัญญัติให้มุสลิมะห์หรือสตรีมุสลิมผู้ศรัทธา จะต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัดเช่นเดียวกับที่พระองค์ทรงบัญญัติเรื่องหลักการปฏิบัติทางศาสนา ซึ่งต้องแต่งกายเพื่อไม่ให้ผู้ใดจดจำหรือรู้จัก มีทางเดียวคือการปกปิดทุกส่วนของร่างกาย เพื่อที่จะปกป้องรักษาความบริสุทธิ์และเกียรติยศของเหล่าสตรี และการแต่งกายของสตรีทุกชาติทุกภาษาจะให้ความสำคัญและดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษ เพราะสตรีเปรียบการแต่งกายเป็นศิลปะบนเรือนร่างที่มีความสวยงามละเอียดอ่อนแม้แต่ผู้ชายก็ต้องการความประณีตงดงามการแต่งกายที่ดี นอกจากช่วยส่งเสริมให้มีบุคลิกดีสง่างามยังทำให้ดูน่าเชื่อถือหรือได้รับความไว้วางใจจากคนรอบข้างได้เป็นอย่างดี การแต่งกายเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงรสนิยมของผู้สวมใส่ รวมถึงอารมณ์และลักษณะนิสัย นอกจากนั้นยังบ่งบอกถึงลักษณะ วัฒนธรรม ชาติพันธุ์ วิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของผู้ที่อยู่ในสังคมนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี เถกเช่นการแต่งกายของคนมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีลักษณะเฉพาะและโดดเด่น โดยยึดปฏิบัติสืบทอดกันมาตั้งแต่อดีตกาลจนถึงปัจจุบัน สตรีมุสลิมให้ความสำคัญกับการแต่งกายที่เป็นวัฒนธรรมและเป็นไปตามหลักธรรมและศาสนาโดยการแต่งกายของสตรีมุสลิมจะมีลักษณะที่ใช้ผ้าปกปิดร่างกายอย่างมิดชิดที่เรียกว่า ฮิญาบ ซึ่งถือว่าเป็นชุดที่ทำให้ผู้หญิงปลอดภัยจากการล่วงลาม การแต่งกายสำหรับสตรีมุสลิมไม่ใช่เพียงแค่เป็นแค่เครื่องอาภรณ์ประดับร่างกายเท่านั้น แต่เป็นสิ่งที่ต้องยึดปฏิบัติตามหลักศาสนาที่จำเป็นต้องมี จำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน รูปแบบการแต่งกายของคนมุสลิมจังหวัดชายแดนภาคใต้จึงมีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง(มุฮัมหมัด อิมรอน, 2549)

ภาพที่ 24

ภาพลักษณะการแต่งกายของชายหญิงมุสลิมในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ในวันสำคัญ ที่มา : เข้าถึงได้จาก <http://nurmaawea.blogspot.com>
เข้าถึงเมื่อ : 25 เมษายน 2563.

ภาพที่ 25

ภาพลักษณะการแต่งกายของชายหญิงมุสลิมในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ที่ถูกประยุกต์ให้ดูทันสมัย เข้ากับยุคปัจจุบันมากขึ้น
ที่มา : เข้าถึงได้จาก : <http://www.google.com>, เข้าถึงเมื่อ : 25 เมษายน 2563.

การแต่งกายของมุสลิมชายแดนใต้

การแต่งกายของชาวไทยมุสลิม มีประเพณีการแต่งกายอันเป็นเอกลักษณ์ของตนเองที่สืบทอดกันมาแต่โบราณ คล้ายการแต่งกายของชาวมาเลเซียและชาวอินโดนีเซีย ปัจจุบันความสัมพันธ์ระหว่างชาวไทยมุสลิมในภูมิภาคอื่น ๆ ได้ให้ความสำคัญมากขึ้น เมื่อมีกลุ่มเผยแพร่ศาสนาเข้ามา ความสำคัญต่อการแต่งกายของชาวไทยมุสลิมมีบทบาทมากขึ้น แต่เดิมลักษณะการแต่งกาย เป็นศาสนาวัฒนธรรมอยู่แล้ว แต่อาจจะมีความบางอย่างที่ขัดต่อศาสนาบ้าง เมื่อมีการเผยแพร่หลักปฏิบัติในการแต่งกายที่ถูกต้องตามหลักศาสนาอิสลาม โดยถือว่าการเปิดเผยอวัยวะบางส่วนของร่างกายนั้น เป็นการไม่เหมาะสม บริเวณที่ควรปกปิดสำหรับผู้ชายได้แก่ อวัยวะตรงกลางลำตัวตั้งแต่บั้นเอวไปถึงกลางน่อง ถ้าเป็นผู้หญิงจะต้องปกปิดทั่วร่างกาย เว้นแต่ใบหน้ากับมือเท่านั้น แต่ปัจจุบันนี้มีการเปลี่ยนแปลงลักษณะการแต่งกายของชาวไทยมุสลิมอย่างขนานใหญ่ กล่าวได้ว่าเป็นการปฏิวัติการแต่งกายก็ว่าได้ ภาพการแต่งกายคล้ายชาวอาหรับ ชาวปากีสถาน ชาวบังคลาเทศและอื่น ๆ ได้ปรากฏให้เห็นตามท้องถนนในจังหวัดชายแดนภาคใต้บ้างแล้ว ในขณะเดียวกันเอกลักษณ์การแต่งกายดั้งเดิม ก็ถูกดัดแปลงให้เข้ากับหลักศาสนาอิสลามและสมัยนิยมมากขึ้นตามลำดับ(สื่อการสอนวัฒนธรรมไทย)

ภาพที่ 26 ภาพการแต่งกายชุดประจำชาติอินโดนีเซีย (ชาย) และการแต่งกายชุดประจำชาติมาเลเซีย (ขวา) ที่มา : เข้าถึงได้จาก : <http://www.ayutthaya.go.th/5776-> เข้าถึงเมื่อ : 25 เมษายน 2563.

การแต่งกายในวันแต่งงานของมุสลิมชายแดนใต้

ในวันนักขัตฤกษ์หรือวันสำคัญทางศาสนาอิสลาม ผู้ชายมุสลิมในท้องถิ่นนี้อาจจะแต่งกายอีกแบบหนึ่งที่เรียกว่า สลีสแน (ภาษามลายูกลางเรียกว่า เซอร์เลนดัง) ลักษณะเหมือนชุด ประจำชาติ มาเลเซีย เรียกว่า ชุดเกอบังซาอัน ใช้ในพิธีต่าง ๆ ที่เป็นทางการ ในวันแต่งงานของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ คู่บ่าวสาวที่มีฐานะจะนิยมใช้ผ้าสีแวววาวหรือผ้าซอแก๊ะ บ่าวสาวมักใช้ ผ้าชนิดเดียวกันทั้งชุด เจ้าสาวนิยมเสื้อบานงหรือแบบประยุกต์อื่น ๆ ยาวคลุมสะโพก นุ่งผ้าถุงแบบ ธรรมดาหรือถุงสำเร็จหรือกระโปรงยาวกรอมเท้า ประดับด้วยเครื่องประดับหลายชิ้น มักเกล้ามวย เพื่อให้รับกับดอกไม้ที่ปักเรียงรายเป็นแถวดูสวยงาม เจ้าบ่าวแต่งด้วยชุดสลีสแน ใช้ผ้าชนิดเดียวกันทั้งชุดตั้งแต่ตัวเสื้อกางเกง ผ้าทับกางเกงและสตาแง มักมีกริชเหน็บไว้ด้วย แต่ปัจจุบันการแต่งกายในชุด เจ้าสาวได้มีการประยุกต์ตามยุคสมัย แต่ยังมีเค้าโครงชุดแบบ ดั้งเดิมคือชุดบานง จะเน้นความเรียบง่าย เรียบร้อย แต่เพิ่มความหรูหรา สง่างาม อีกทั้งยังนิยมเพิ่มลูกเล่นด้วยการปักลวดลายและประดับ ตกแต่งด้วยคริสตัล เพื่อความแพรวพราวระยิบระยับ(สื่อการสอนวัฒนธรรมไทย)

ภาพที่ 27 ภาพการแต่งกายของคู่บ่าวสาวมุสลิมในวันแต่งงาน
ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

อิทธิพลที่ได้รับ

1. อิทธิพลตะวันตกที่มีต่อสังคมไทย

สภาพแวดล้อมและภูมิประเทศทางภาคใต้ของไทยนั้น มีความหลากหลายทางด้านทรัพยากรทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ มีฝั่งทะเลขนานทั้งสองด้าน ทำให้เป็นเมืองท่าที่มีความสำคัญในการติดต่อค้าขายกับต่างประเทศตั้งแต่ เป็นต้น การติดต่อกับชาวต่างชาติของคนไทยในยุคสมัยต่าง ๆ มีผลต่อสังคมไทยหลายด้าน เช่น วัฒนธรรมของชาวตะวันตกได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมไทย ซึ่งวัฒนธรรมบางอย่างได้ถูกปรับใช้ให้เหมาะสมกับวิถีชีวิตและประเพณีดั้งเดิมของคนไทย ขณะที่วัฒนธรรมสมัยอยุธยาโดยได้มีการบันทึกหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไว้ ประเทศที่มีการติดต่อค้าขายกับไทยทางภาคใต้ได้แก่ อินเดีย จีน อาหรับ-เปอร์เซีย ชาว-มลายู และชาวตะวันตก ทำให้เกิดการผสมผสานวัฒนธรรมทั้งด้านการใช้ภาษา อาหารการกิน และการแต่งกายรวมถึงวัสดุและกรรมวิธีในการผลิตผ้า เช่น การทอผ้า การย้อม บางอย่างรับมาใช้โดยตรง และได้รับวัฒนธรรมตะวันตกหลายด้านมาตั้งแต่สมัยอยุธยา คนไทยรับวัฒนธรรมตะวันตกมากขึ้น ทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในวิถีของคนไทยมาจนถึงปัจจุบัน สิ่งที่เราเห็นได้ชัดก็คือการแต่งกายของคนไทยที่นับวันแทบจะกลืนกับชาวตะวันตกขึ้นทุกที แม้แต่คนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย (ปัตตานี ยะลา นราธิวาส) ก็ยังได้รับอิทธิพลจากตะวันตกในเรื่องการแต่งกายเช่นเดียวกัน มักจะเลียนแบบการแต่งกายของชาวตะวันตกมาบางส่วนและมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับวิถีประเพณีของคนในสามจังหวัด เพราะบางอย่างที่ขัดต่อศาสนา เช่น ชุดแต่งงานของคนในปัจจุบันที่เน้นความหรูหราอลังการของชุดสากลมากขึ้น แต่จะต่างตรงที่มีผ้าคลุมหัวหรือที่เรียกกันว่า “ฮิญาบ” เพราะผู้หญิงมุสลิมจะต้องปิดทุกส่วนของร่างกายให้มิดชิด(สื่อการสอนวัฒนธรรมไทย)

ภาพที่ 28

ภาพการแต่งกายของของคนมุสลิมในพื้นที่ 3 จังหวัดชายใต้ได้รับอิทธิพลจาก
ตะวันตกที่มาก : เข้าถึงเมื่อ 25 เมษายน 2563, เข้าถึงได้จาก
<https://4.bp.blogspot.com/>

ภาพที่ 29

ภาพการแต่งกายของของคนมุสลิมในพื้นที่ 3จังหวัดชายใต้ได้รับอิทธิพลจาก
ตะวันตก ที่มาก : เข้าถึงเมื่อ 25 เมษายน 2563, เข้าถึงได้จาก
<https://www.google.com/search?sa=G&hl=th&tbs=simg:CAQShwEJgyKie szwOSQafAsQslynC>

2. อิทธิพลจากผลงานศิลปิน

Sommer Roman เกิดและเติบโตในแคลิฟอร์เนีย เธอจบปริญญาตรีจาก UC Santa Cruz เธอฝึกฝนการทำงานศิลปะในรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งงานปั้นและงานภาพวาด มีผลงานแสดงเดี่ยวหลายแห่ง ถือว่าเป็นศิลปินหญิงที่ประสบความสำเร็จในเส้นทางศิลปะร่วมสมัยอีกคนหนึ่ง ผลงานสร้างสรรค์ของเธอมีวัตถุประสงค์ เพื่อเปิดโอกาสสู่การทำความเข้าใจกับตนเองและความสัมพันธ์กับสิ่งที่อยู่รอบตัว โดยใช้วัสดุผ้าที่อยู่รอบ ๆ ตัว ทั้งเสื้อผ้า หมอน ผ้าปูที่นอน หรือแม้กระทั่งชุดครัวในบ้านนำมาสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ เธอต้องการเปลี่ยนวัสดุทางโลกหรือทางสัมผัสเพื่อเปลี่ยนมุมมองของชีวิตที่ไม่มีสาระและเต็มไปด้วยความวุ่นวาย เป็นการศึกษาภาษาภาพของวัตถุเหล่านั้นพร้อมกับการสร้างใหม่และถ่ายทอดในรูปแบบผลงาน 3 มิติจัดวาง

จากการศึกษาผลงานของ **Sommer Roman** พบว่ามีผลงานหลายชิ้นมีความน่าสนใจทั้งรูปแบบการนำเสนอและการจัดการจัดวางกับวัสดุที่สร้างสรรค์ออกมาได้ดีและน่าชื่นชมเป็นอย่างยิ่ง แต่ผลงานที่ข้าพเจ้าประทับใจและนำมาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานในครั้งนี้มี 2 ชิ้น เป็นผลงานเทคนิคผ้าในรูปแบบ 3 มิติจัดวาง ทั้งกระบวนการการช้อนผ้า และการจัดการด้วยเทคนิคเฉพาะของศิลปินนำมาสู่การสร้างปริมาตรของรูปทรง เป็นรูปทรงที่ได้แรงบันดาลใจจากธรรมชาติที่อยู่รอบตัวมาสร้างใหม่ในรูปแบบของตัวเอง การแสดงออกของตัววัสดุผ่านทัศนธาตุ ทำให้ผลงานมีความเป็นเอกภาพทั้งเนื้อและรูปทรง ส่งผลการต่อยอดวิธีคิดและรูปแบบการทำงานเชิงวัสดุที่สามารถทำลายความจริงของวัสดุแล้วสร้างความจริงใหม่ขึ้นมาที่สามารถตอบสนองอารมณ์ความรู้สึกของเนื้อหาได้อย่างลงตัว

ภาพที่ 30

ภาพภาพผลงานได้รับอิทธิพลของศิลปิน Sommer Roman (รูปที่ 1)

ที่มา : Sommer Roman, เข้าถึงเมื่อ 26 เมษายน 2563, เข้าถึงได้จาก :

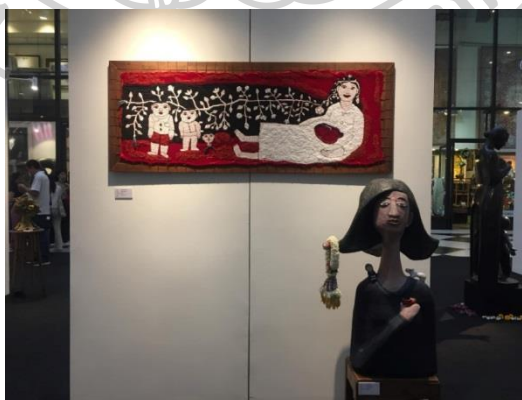
<https://rheaclements.wordpress.com/>

ภาพที่ 31 ภาพผลงานได้รับอิทธิพลของศิลปิน Sommer Roman (รูปที่ 2)
ที่มา : Sommer Roman, (ประติมากรรม)เข้าถึงเมื่อ 26 เมษายน 2563,
เข้าถึงได้จาก <https://i.pinimg.com/>

อาจารย์ ฤทัยรัตน์ คำศรีจันทร์ เจ้าของผลงานสร้างสรรค์ชุด “โลกของแม่” (Mother’s World) เป็นผลงานชุดล่าสุดที่ต่อยอดจากเรื่องราวความรักความสัมพันธ์ในครอบครัว มาสู่เรื่องราวของความเป็นแม่ โดยอาศัยประสบการณ์และเรื่องราวส่วนตัวของศิลปินเป็นตัวขับเคลื่อนบอกเล่าเรื่องราวความรักระหว่างแม่ที่มีต่อลูก ในรูปแบบผลงานจิตรกรรมประติมากรรมและงานจัดวางด้วยเทคนิควิธีการที่มีความหลากหลาย และสามารถตีความให้เชื่อมโยงสัมพันธ์กันระหว่างรูปแบบเทคนิควิธีการกับเนื้อหาได้อย่างลงตัว

ข้าพเจ้าได้นำผลงานสร้างสรรค์ชุด “โลกของแม่” มาเป็นแรงผลักดันทั้งด้านเนื้อ รูปแบบและการตีความ รวมถึงการให้ความสำคัญกับทุก ๆ รายละเอียดของกระบวนการทำงาน เราจะเห็นว่าศิลปินทำการศึกษาข้อมูลเชิงลึกก่อนการสร้างสรรค์ การทำความเข้าใจและเข้าถึงกับตัววัสดุ การสร้างรูปทรงโดยใช้องค์ประกอบของทัศนธาตุแบบตรงไปตรงมา การใช้สัญลักษณ์สร้างความหมายและสร้างความจริงใหม่ในรูปแบบที่หลากหลายทางเทคนิคทั้งงานเย็บผ้า งานเปเปอร์มาเช่ และการใช้วัสดุจากธรรมชาติ ทั้งหมดปรากฏอยู่ในผลงานทั้งจิตรกรรมและประติมากรรมที่เป็นแรงผลักดันให้ผลงานมีความสมบูรณ์ในเชิงเอกภาพ ผลงานจึงมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น ในฐานะเพศหญิง ข้าพเจ้าสัมผัสถึงความรักจากแม่คนหนึ่งที่มีต่อลูกโดยไม่มีเงื่อนไข เป็นความรักที่บริสุทธิ์และไร้เดียงสา ฉะนั้นการทำความเข้าใจและเข้าถึงในผลงานชุดนี้มันเหมือนการทำความเข้าใจในบทบาทของตัวเองภายในตัวเช่นเดียวกับการทำความเข้าใจกับผลงานของตัวเอง สัญลักษณ์ความเป็นแม่ที่ซ่อนอยู่ในตัวของผู้สร้างสรรค์ปรากฏรูปออกมาด้วยจินตนาการได้อย่างลึกซึ้ง เป็นตัวกระตุ้นและแรงผลักดันให้ข้าพเจ้ากล้าที่จะแสดงความรู้สึกจากจิตใต้สำนึกผ่านผลงานสร้างสรรค์ชุด เจ้าสาว ให้มีพลังงานของความเป็นผู้หญิงมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 32

ภาพผลงานที่ได้รับอิทธิพลของศิลปิน ฤทัยรัตน์ คำศรีจันทร์ (รูปที่ 1)

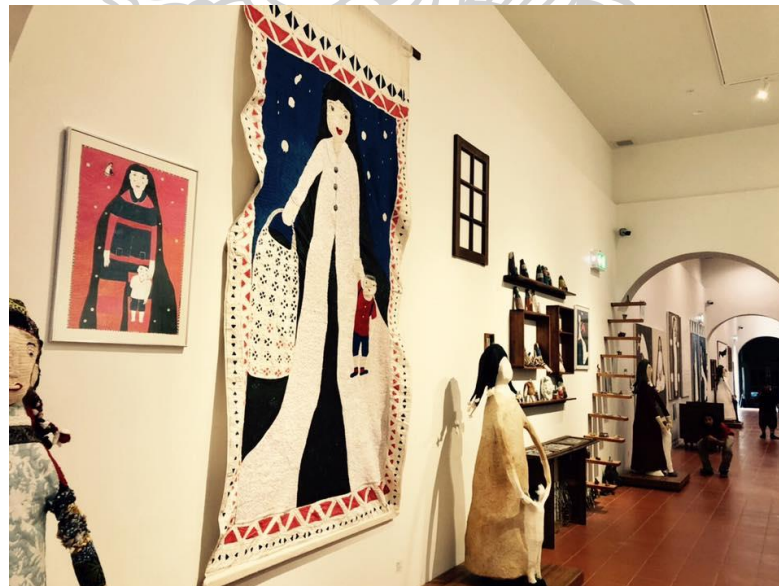
ที่มา : ฤทัยรัตน์ คำศรีจันทร์,โลกของแม่ (จิตรกรรมและประติมากรรม), 2563, เข้าถึงเมื่อ 26 เมษายน 2563, เข้าถึงได้จาก <https://www.facebook.com/>

ภาพที่ 33

ภาพผลงานที่ได้รับอิทธิพลของศิลปิน ฤทัยรัตน์ คำศรีจันทร์ (รูปที่ 2)

ที่มา : ฤทัยรัตน์ คำศรีจันทร์, โลกของแม่ (จิตรกรรมและประติมากรรม),2563, เข้าถึงเมื่อ 26 เมษายน 2563, เข้าถึงได้จาก <https://www.facebook.com/>

ภาพที่ 34

ภาพผลงานที่ได้รับอิทธิพลของศิลปิน ฤทัยรัตน์ คำศรีจันทร์ (รูปที่ 3)

ที่มา : ฤทัยรัตน์ คำศรีจันทร์, โลกของแม่ (จิตรกรรมและประติมากรรม),2563, เข้าถึงเมื่อ 26 เมษายน 2563, เข้าถึงได้จาก <https://www.facebook.com/>

บทที่ 3

การกำหนดรูปแบบและวิธีการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานชุด “เจ้าสาว” ข้าพเจ้าได้นำเนื้อหาเกี่ยวกับหลักการชีวิตคู่ในรูปแบบของการแต่งงานของศาสนาอิสลามซึ่งเป็นศาสนาที่ข้าพเจ้านับถือ รวมไปถึงการให้ความสำคัญกับเพศหญิง โดยศึกษาทดลองการทำเทคนิคที่มีต้นแบบมาจากชุดเจ้าสาวมาสร้างสรรค์ออกมาในรูปแบบงาน 3 มิติจัดวาง (Installation) เทคนิควัสดุผ้าผ่านกรรมวิธีการเย็บปัก ถัก จีบและกำหนดรูปทรงขึ้นมาใหม่ การใช้ทัศนธาตุของเครื่องประดับมาตกแต่งเพื่อแสดงออกถึงความงดงาม และความอลังการของชุดเจ้าสาว ตลอดจนกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน ข้าพเจ้าได้ดำเนินการหาข้อมูลเบื้องต้นในแต่ละส่วนเพื่อเป็นแนวทาง หรือแบบอย่างที่สุดคล้องกับเนื้อหาในผลงานเพื่อความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ในการศึกษาค้นคว้าเพื่อสร้างสรรค์ผลงานเป็นขั้นตอนที่ข้าพเจ้าให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะในการสร้างสรรค์ผลงานส่วนใหญ่เน้นการศึกษาข้อมูลและประสบการณ์ต่างๆ ล้วนเป็นฐานข้อมูลส่งต่อความคิด จินตนาการให้เกิดการพัฒนาผลงานที่สะท้อนออกมาในรูปแบบเฉพาะตัว ทั้งเทคนิควิธีการรวมถึงเรื่องราวเนื้อหาที่มีสัญลักษณ์ของเจ้าสาวถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกในผลงานชุด “เจ้าสาว”

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน

กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ ศึกษาข้อมูล (Research) การเตรียมข้อมูลเพื่อใช้ในการทำแบบร่างผลงาน การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลร่วมกับผู้อื่น (Discussing) ก่อนการสร้างสรรค์ กระบวนการสร้างสรรค์ และการนำเสนอผลงานเพื่อการแลกเปลี่ยนและการต่อยอด โดยวิธีการทำงานดังกล่าวถูกปรับเปลี่ยนไปตามบริบทของเรื่องราวที่ข้าพเจ้าสนใจ ซึ่งข้าพเจ้าจะสนใจวิธีการทำงานเป็นขั้นต่อขั้นแล้วรวมกันเป็น 1 ชุด ในวิทยานิพนธ์ชุดนี้มีกระบวนการมากมายก่อนจะถึงขั้นตอนสร้างสรรค์ ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูล (Research)

การศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบขนบประเพณีงานแต่งงานในประเทศไทยในปัจจุบัน โดยในขั้นตอนการศึกษาค้นคว้าข้อมูลโดยการลงพื้นที่ที่มีการประกอบพิธีงานแต่งงานจริงในประเทศไทย ได้แก่ พื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และชุมชนมุสลิมในเขตกรุงเทพฯ จะมุ่งเน้นความสำคัญ

เกี่ยวกับพื้นที่หรือชุมชนที่สามารถเข้าถึงและเข้าใจได้ง่ายในขอบประเพณีการแต่งงานตามหลักศาสนาอิสลาม เช่น การสู้อ การหมั้น การแต่งงานรวมถึงพิธีจัดงานแต่งงาน ด้วยวิธีสังเกตพฤติกรรมของคู่บ่าวสาวและบรรยากาศในสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งข้าพเจ้าได้มีการลงพื้นที่หลักได้แก่ จังหวัดยะลา ซึ่งเป็นพื้นที่บ้านเกิดของข้าพเจ้า ถือว่าผู้คนในพื้นที่ยังคงให้ความสำคัญกับขนบธรรมเนียมประเพณีการแต่งงานที่เข้มข้น ทำให้เกิดแรงกระตุ้นต่อความสนใจและความรู้สึกน่ายินดีอยู่ตลอดเวลา ทั้งบริบทของสถานที่ บุคคล รวมไปถึงปัจจัยภายนอกที่เกิดขึ้นตามมา ส่งเสริมให้ความสนใจนี้มีพลังต่อการรับรู้ของข้าพเจ้า เกิดเป็นคำถามมากมาย ที่ทำให้การสัมภาษณ์ข้อมูลครั้งนี้ส่วนใหญ่มีความน่าสนใจ และถูกบันทึกไว้ด้วยการถ่ายภาพ การจดบันทึกเป็นตัวอักษร หรือแม้แต่เก็บไว้ในความทรงจำเพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างสรรค์รูปทรงที่ก่อให้เกิดความเข้าใจของผู้ชมร่วมกัน

ทั้งนี้ข้าพเจ้าได้ทำการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เอกสาร วิดีทัศน์ และภาพถ่ายเกี่ยวกับขนบประเพณีงานแต่งงาน นับเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้ข้าพเจ้าสามารถระบุขอบเขตและทิศทางในการศึกษาค้นคว้าได้ง่ายขึ้น และทำให้เอื้อต่อการกำหนดรูปแบบในการสร้างสรรค์ เป็นการนำแรงบันดาลใจจากรูปทรงที่ประทับใจ ส่งผลต่อความรู้สึกมาประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “เจ้าสาว”

ภาพที่ 35 ภาพข้อมูลบรรยากาศจากสถานที่จริง
ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 36

ภาพข้อมูลบรรยากาศจากสถานที่จริง

ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 37

ภาพข้อมูลบรรยากาศจากสถานที่จริง

ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 38

ภาพข้อมูลบรรยากาศจากสถานที่จริง
ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 39

ภาพข้อมูลบรรยากาศจากสถานที่จริง
ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ขั้นตอนที่ 2 การแสดงออกทางทัศนศิลป์

ในการแสดงออกที่มุ่งเน้นความสัมพันธ์ระหว่างคนกับขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม ทำความเข้าใจกับแนวคิดผ่านสัญลักษณ์ สาระ เนื้อหา บ้างเป็นลักษณะการลวงตา บ้างเป็นลักษณะของการจับจ้องทางตา เพื่อสื่อสารทัศนคติส่วนตัวออกมาเป็นผลงาน ให้ผู้ชมได้เข้าใจและมีความรู้สึก ร่วม ชิ้นงานที่สมบูรณ์แบบ ชิ้นงานจะขาดทัศนธาตุไม่ได้ ในการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้านั้นถือว่าหลักองค์ประกอบศิลป์และทัศนธาตุมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งโดยเฉพาะวัสดุ รูปทรงและการจัดวาง

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์

การวิเคราะห์ผลงานศิลปะมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในฐานะของผู้ชมงานศิลปะ นอกเหนือจากการฝึกในเรื่องของความคิดและฝึกในเรื่องใช้อารมณ์ความรู้สึกในการสร้างสรรค์งานศิลปะแล้ว จะช่วยพัฒนาตนเองให้มีความสามารถในการวิเคราะห์ชิ้นงานและมีอารมณ์ความรู้สึกร่วมไปกับการสื่อสารของศิลปินผ่านตัวผลงานศิลปะต่าง ๆ ได้ หากมีฐานะเป็นผู้สร้างสรรค์ศิลปะ นอกเหนือจากอารมณ์สะท้อนใจที่ได้รับแล้ว อาจนำผลจากการวิเคราะห์มาแก้ปัญหาและพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของตนเองให้ดียิ่งขึ้น สามารถตีความวินิจฉัยเรื่อง ต่างๆ อย่างมีเหตุผลหรือสามารถตอบปัญหาให้กับตนเองได้บ้าง ฉะนั้นการสร้างสรรค์งานศิลปะ แม้จะอาศัยความรู้สึกเป็นหลัก แต่ก็ขาดกระบวนการคิดเพื่อถ่ายทอดความรู้สึกไม่ได้เช่นกัน การวิเคราะห์ทำหน้าที่หลายประการ คือ เป็นการค้นพบว่าผลงานศิลปะชิ้นนั้นทำมาจากอะไร มีส่วนประกอบอะไรบ้าง นอกจากนี้แล้วการวิเคราะห์ยังทำหน้าที่แยกแยะความแตกต่างระหว่างสิ่งหนึ่งกับสิ่งอื่น ๆ หากแต่เราดูผลงานแค่ภายนอกอาจคล้ายคลึงกัน จึงต้องมีการวิเคราะห์ เพื่อจำแนกความแตกต่างของสิ่งหนึ่งออกจากสิ่งอื่น ๆ โดยวินิจฉัยข้อแตกต่าง ทำให้เห็นข้อแตกต่าง นั้นโดดเด่นมากขึ้น ผลที่ได้จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้(พิเชษฐ เปียกลิ่น, 2551)

เนื้อหา (Content) การสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้พื้นฐานครอบครัวที่อยู่ในหลักของศาสนา จารีตประเพณีที่มีความสัมพันธ์กับมนุษย์ และถือว่าเป็นวัฒนธรรมของมนุษย์อย่างหนึ่งต่อการดำรงชีวิต การแต่งงานเป็นจารีตประเพณีอันดีงามที่รู้จักกันดีของคนในสังคมทั่วโลก ให้คนในสังคมได้สร้างครอบครัวและใช้ชีวิตร่วมกันระหว่างคู่รักหรือชายหญิงในฐานะสามีภรรยาที่ถูกต้องและรับรู้โดยประจักษ์พยาน และเป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่พระเจ้า (อัลลอฮ์) กำหนดเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตเพื่อกำเนิดทายาทผู้สืบสกุลให้กับวงศ์ตระกูล การแต่งงานก่อให้เกิดความรักระหว่างกันใเบื้องตันและก่อร่างเป็นความรักในแบบเด็ก ๆ แล้วขยายเป็นวงศ์ญาติเป็นสังคมและสุดท้ายเป็นความรักต่อมนุษย์โดยส่วนรวม หน่วยอารยธรรมของมนุษยชาติที่แท้จริงนั่นก็คือครอบครัว และจะไม่มีครอบครัวถ้าไม่มีการแต่งงาน ฉะนั้นการแต่งงานจึงเป็นเหตุแห่งความก้าวหน้าของมนุษย์ทั้งด้านศีลธรรมและจิตวิญญาณ นอกจากนี้การแต่งงานยังเป็นยารักษาความต้องการทางเพศที่ควบคุมไม่อยู่จนเกิดการทำผิด

บาปและอาชญากรรม การแต่งงานจะรักษาสิ่งชั่วร้ายเหล่านั้นได้ ในทางกลับกันสังคมจะประณามผู้ที่ครองความโสดดังที่ปรากฏในคัมภีร์อัลกุรอานและในฮาดีษต่าง ๆ มากมายและ “บุคคลใดที่ไม่ดีในบรรดาพวกเจ้าคือบุคคลที่ครองความเป็นโสดและบุคคลที่ตายไปอย่างไร้คุณค่า คือบุคคลที่ดำรงชีวิตด้วยการเป็นโสด” (รายงานโดยอะหมัด บิลฮัลบัล)

เนื้อหาในผลงานได้สร้างแรงกระตุ้นให้เกิดจินตนาการทางที่สรุปเป็นองค์ความรู้และถูกบันทึกเพื่อเสนอมุมมองใหม่ที่เป็นมุมมองเฉพาะตนของศิลปินที่มองให้ลึกลงไปด้วย เทคนิค วิธีการทางศิลปกรรม ให้ได้ตระหนัก และได้วิเคราะห์ออกมาเป็นบทสรุปเชิงทฤษฎี

รูปแบบ (Medium) หากวิเคราะห์รูปแบบในผลงานชุดนี้ข้าพเจ้าได้นำสัญลักษณ์ของชุดเจ้าสาว แทนค่าอารมณ์ความรู้สึกในสถานะหนึ่งที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาของการสร้างสรรค์ผลงานในแต่ละชิ้นงาน โดยอาศัยประสบการณ์และเรื่องราวความรัก ความสัมพันธ์ของตัวเองเป็นตัวขับเคลื่อน ในรูปแบบผลงานสร้างสรรค์ 3 มิติจัดวาง (Installation) ซึ่งผลงานในแต่ละชิ้นมีความหมายนัยยะบางอย่างซ่อนอยู่ในตัวรูปแบบการนำเสนอ

โดยผลงานชิ้นแรกข้าพเจ้านำเสนอในรูปแบบการจัดวางกิ่งลอยตัว การแทนค่าของเจ้าสาวออกมาเป็นรูปแบบของสัญญาณ แสดงออกถึงสถานะของการแสดงออกของความรักที่มีให้ระหว่างข้าพเจ้ากับคู่รัก จึงเกิดเป็นความคาดหวังในความสัมพันธ์ แต่เมื่อความสัมพันธ์ที่ต้องยุติลง ทำให้ตัวเองมีอาการควบคุมความรู้สึกตัวเองไม่ได้ จึงเกิดการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 2 ความผิดหวัง ความเจ็บปวด ความเสียใจและรู้สึกโดดเดี่ยว ข้าพเจ้าจึงเลือกการนำเสนอผลงานชิ้นนี้ในรูปแบบจัดวางแบบลอยตัว แสดงออกถึงการถูกปฏิเสธ การถูกทอดทิ้ง การถูกกลืน ข้าพเจ้ารู้สึกถึงความรู้สึกนี้มันคือทำร้ายตัวเองโดยไม่รู้ตัว เพราะการยึดติดกับความทรงจำและคำพูดหรือคำสัญญาต่าง ๆ ทำให้เกิดความคับแค้นใจจนสูญเสียความเป็นตัวเอง การมีสติทำให้ข้าพเจ้าเกิดกระบวนการเรียนรู้ทำความเข้าใจกับความเจ็บปวด ความเสียใจ ความผิดหวังขึ้นมา ผลงานชิ้นที่ 3 จึงถูกนำเสนอในรูปแบบติดผนัง สะท้อนถึงการยึดติด การไม่ยอมออกไปจากบ่วงของความรู้สึกที่บั่นทอนจิตใจของตัวเอง การรับรู้ในส่วนนี้ทำให้ข้าพเจ้าพยายามหาทางออกเพื่อจะหลุดพ้นจากความเจ็บปวดต่าง ๆ ก็คือการมีสติและเรียนรู้การปล่อยวางทุกอย่าง การพยายามทำความเข้าใจกับปัญหาและยอมรับกับความจริงให้ได้ ผลงานชิ้นสุดท้ายจึงถูกนำเสนอในรูปแบบจัดวางบนพื้น แทนสถานะของการปล่อยวาง และการไม่คาดหวัง โดยผลงานทั้งหมดผ่านวิธีการปักเย็บและการจัดการด้วยผ้าที่หลากหลาย

ท้ายที่สุดทุกอย่างเป็นเสมือนการบันทึกเรื่องราวความรัก ความสัมพันธ์ในอดีตของตัวเองในช่วงเวลาหนึ่งกับบุคคลหนึ่งที่ล้วนเป็นบทเรียนในการใช้ชีวิตของตัวเอง ความผิดหวัง ความเจ็บปวดทำให้ข้าพเจ้าได้เข้าใจสัจธรรมของชีวิตมากขึ้น มนุษย์ทุกคนต้องเรียนรู้มันเพื่อสร้างเกราะคุ้มกันภายในจิตใจให้แข็งแกร่งมากขึ้นกว่าเดิม หากเจอความผิดหวังหรือความเจ็บปวดอีกครั้งเราจะเจ็บน้อยลง

เพราะเรามีวัคซีนคุ้มกันอยู่แล้วถือเป็นการเรียนรู้และเข้าใจความเป็นมนุษย์ในเพศเพศหญิงไปพร้อม ๆ กัน

สัญลักษณ์ (Symbol) จากการศึกษาาระบบสัญลักษณ์ในความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับ ประเพณีที่มีผลต่อการใช้ชีวิต เรียกได้ว่ามันเป็นส่วนหนึ่งของมนุษย์ก็ว่าได้ ข้าพเจ้ามองสิ่งที่เกิดขึ้น เหล่านี้ด้วยความเข้าใจ แล้วแสดงออกมาในรูปแบบงานจัดวาง วัตถุในผลงานที่ถูกแทนค่าด้วย สัญลักษณ์ของผู้หญิงในสถานะของ เจ้าสาว โดยผ่านนัยยะบทบาทของเพศที่เลือกใช้สัญลักษณ์ของผืน ผ้าหลากหลายชนิดมาแทนค่า ผสมกับวิธีการเย็บปัก การมัด จับ จีบ และถัก โดยการเย็บที่สะท้อนถึง ความรอบรอบในการตัดสินใจ การจับจีบผ้า แสดงให้เห็นถึงความอ่อนนุ่มและเอียงอาย การมัดแสดง ถึงความตื้อรั้น การถักแสดงถึงความโอบอ้อมอารีและใช้เครื่องประดับ แสดงให้เห็นความละเอียดอ่อน ของความงามในตัวของผู้หญิง ทำให้เกิดความรู้สึกของความหลากหลายทางอารมณ์ของผู้หญิง โดยผลงานสร้างสรรค์ด้วยวัสดุผ้า เป็นอีกหนึ่งสัญลักษณ์ที่แทนค่าการปกปิดและการปกป้อง สอดคล้องกับรูปแบบการแต่งกายของสตรีมุสลิมที่ต้องปกปิดร่างกายให้มิดชิด เพื่อปกป้อง ให้เธอ ปลอดภัยจากการถูกลวนลาม ยกกระดับคุณค่าของสตรีและรักษาความบริสุทธิ์ของเธอให้ดีที่สุด สะท้อนความเป็นเพศหญิงได้ดี ถูกเชื่อมโยงกับวัตถุที่มีความสัมพันธ์กับบทบาทของเจ้าสาว ลักษณะ การจัดการด้วยเครื่องประดับอาภรณ์เพื่อแสดงออกถึงสถานะของวัตถุที่มีอยู่จริง สะท้อนถึงการมี ตัวตนที่มีอยู่ในเพศหญิง

ทัศนธาตุที่ใช้ในการสร้างสรรค์

ทัศนธาตุเป็นสื่อสุนทรียภาพที่ศิลปินจะนำมาประกอบกันเข้าเป็นรูปทรง เพื่อสื่อความหมาย ตามแนวเรื่องหรือแนวความคิดที่เป็นจุดหมายนั้น การประกอบกันหรือการจัดระเบียบหรือการ ประสานเข้ากันของทัศนธาตุจึงเป็นปัญหาสำคัญที่สุดในลำดับต่อมาและจำเป็นต้องมีสิ่งยึดเหนี่ยวให้ วัสดุเหล่านี้รวมตัวเข้าด้วยกันอย่างสมบูรณ์เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เป็นสิ่งใหม่ที่มีชีวิต มีความหมาย ในตัวเอง สิ่งยึดเหนี่ยวนี้ก็คือกฎเกณฑ์ของเอกภาพ(ชูลูต นิมเสมอ, 2538)

การนำเสนอผลงานใช้ในการควบคุมองค์ประกอบของผลงานให้มีเอกภาพ (Unity) ของ ผลงานชุดนี้จะเห็นได้ว่ารูปทรงในผลงานได้แรงบันดาลใจมาจากชุดเจ้าสาวทั้งสิ้น มีลักษณะโดดเด่น ด้วยสี การจัดการของวัสดุผ้า ภาพรวมของผลงานทั้งหมดมีลักษณะที่เชื่อมโยงกันทั้งรูปแบบการจัด วางขององค์ประกอบศิลป์ (Composition)

1. จุด (point) จุดมีคุณสมบัติเป็นทัศนธาตุเบื้องต้น จะก่อปฏิกิริยาต่อพื้นที่ว่างเมื่อจุดหลาย จุดมาวางเรียงต่อกันกลายเป็นเส้นจนเกิดเป็นรูปร่างและน้ำหนักที่ให้มีปริมาตรแก่รูปทรง หากวิเคราะห์ ในเรื่องของจุดจากผลงานชุดนี้ จะเห็นถึงความพยายามที่จะให้ผลงานมีรายละเอียดมากยิ่งขึ้นโดยการ

ปักมุกกลงไป เกิดตำแหน่งของรูปทรง (จุด) ในที่ว่างขึ้น ทำให้ที่ว่างนั้นมีความหมายขึ้นมาเป็นทัศนธาตุที่สามารถให้ผลงานชุดนี้มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

2. รูปทรง (Form) รูปทรงในผลงานศิลปะเกิดขึ้นจากการประสานกันของทัศนธาตุ โดยใช้หลักการของเอกภาพและเห็นแจ้งของศิลปิน(ชลุด นิมเสมอ, 2538) หากจะวิเคราะห์รูปในผลงานชุดนี้จัดอยู่ในรูปทรง 3 มิติ ที่มีความสูง ความกว้าง และความลึก มีรูปทรงที่อิสระ ไม่แน่นอน ผ่านกระบวนการเทคนิควิธีการปักเย็บด้วยวัสดุผ้าในการสร้างปริมาตรของรูปทรงและสามารถเปลี่ยนรูปทรงได้ด้วยกรรมวิธีในการสร้างสรรค์ตามรูปแบบและขนาดที่แปรผันตามบริบทของพื้นที่สิ่งแวดล้อมนำมาสู่การสร้างความหมายใหม่ในมุมมองของข้าพเจ้าที่มีต่อรูปทรงเพื่อให้ผลงานชุดนี้เพื่อมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

3. เส้น (line) ผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้มีการใช้เส้นที่แสดงถึงความเคลื่อนไหวของรูปทรงที่เกิดจากเส้นโครงสร้างขององค์ประกอบที่เกิดจากเส้นแกนของส่วนต่าง ๆ ที่ประสานกันก่อนที่จะมีรายละเอียดของรูปทรง สามารถกำหนดอารมณ์ความรู้สึกในเบื้องต้น สานต่อด้วยรูปทรงที่ให้รายละเอียดและความซับซ้อนที่สมบูรณ์ ในผลงานชุดนี้ข้าพเจ้าได้กำหนดวิธีการทางเทคนิคโดยการถัก ที่เป็นวิธีเดียวกับการถักเปียผม สื่อถึงการดูแลเอาใจใส่ การปลอบประโลม โดยจะใช้ผ้าลูกไม้และผ้าแก้วที่มีลักษณะเบาบาง แสดงออกถึงความเขินอาย ไร้เดียงสาที่อยู่ในเพศหญิง นอกจากการถักจะมีการปักมุกเรียงร้อยจนทำให้เกิดเส้นในทัศนธาตุขึ้นมา เป็นการเพิ่มเสน่ห์เสมือนการเขียนคิ้วทาปากของผู้หญิง ฉะนั้นการแสดงออกของเส้นทำให้ผลงานชุดนี้มีความเป็นเอกภาพในเชิงทัศนธาตุที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

4. สี (Color) หากวิเคราะห์ในเรื่องของสี สีที่ข้าพเจ้า นำมาสร้างสรรค์คือสีขาว สีที่เกิดจากวัตถุ (Pigment) ส้มเคราะห์ การทับซ้อนของผ้าสีขาวสามารถเห็นถึงระดับ (Layer) ของสีขาว หรืออธิบายให้เข้าใจง่ายขึ้นก็คือ “ความขาวในขาว” นั่นเอง เพื่อต้องการแสดงอารมณ์ความรู้สึกถึงความรัก ความอบอุ่นความใฝ่ฝัน ความหวัง ความปรารถนาและความบริสุทธิ์ ความรู้สึกเหล่านี้จะถูกซ่อนอยู่ในตัวผู้หญิงอยู่เสมอ สามารถรับรู้ถึงความรู้สึกในผลงานที่ข้าพเจ้าต้องการสื่อออกไปจากสีได้อย่างชัดเจน จะให้ผลในทางกระตุ้นจินตนาการและมีผลต่อการรับรู้ในความหมายของการมีอยู่ของ “เจ้าสาว”

5. ลักษณะผิว (Texture) ในผลงานของข้าพเจ้าคือ เป็นลักษณะผิวเทียมที่สร้างขึ้นจากกรรมวิธีเทคนิคงานผ้าที่หลากหลายชนิดโดยที่วัสดุผ้านั้นจะมีลักษณะผิวในตัวของมันเอง เช่น ผ้าซาตินมีลักษณะผิวมันแสดงออกถึงความความมั่นใจ น่าดึงดูด ผ้าไหมแสดงออกถึงความเรียบหรูและฉลาด ผ้าตาข่ายมีลักษณะเบาและบางแสดงออกถึงความเขินอาย ไร้เดียงสา ผ้าแก้วจะมีความบางแต่มีความใสและมันในตัวแสดงออกถึงความขี้เล่นและขี้อ้อน ผ้าลูกไม้แสดงออกถึงความลึกลับ น่าค้นหาและน่าดึงดูด ผ้าปูที่นอนที่มีความนุ่มจะให้ความรู้สึกความอบอุ่น น่าทะนุถนอม นอกจากนี้ยังมี

กระบวนการ เย็บ มัด จีบ ถัก เป็นหนึ่งกรรมวิธีการทำให้เกิดลักษณะพื้นผิวต่าง ๆ ในผลงาน การทับซ้อนของผ้าในแต่ละชั้นก็ยังสร้างความแตกต่างที่ไม่ซ้ำกันของพื้นผิวได้อีกด้วยในผลงานชุดนี้จะเห็นได้ว่าจะมีความหลากหลายในการสร้างลักษณะผิวทั้งเกิดจากวัสดุผ้าที่มีอยู่ในตัวอยู่แล้ว และเกิดจากกรรมวิธีการสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นปัจจัยหลักที่ทำให้เกิดลักษณะผิวที่หลากหลาย รวมถึงการสร้าง ความหมายของวัสดุผ้าแต่ละชนิดเชิงสัญลักษณ์แทนค่าบุคลิกอุปนิสัยของผู้หญิง ทำให้ผลงานมีความลึกซึ้ง และสร้างเอกภาพในทัศนธาตุมากยิ่งขึ้น

กระบวนการและขั้นตอนในการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานชุด เจ้าสาว เริ่มต้นจากความรู้สึกภายในจิตใจที่เป็นนามธรรม จนเกิด การสร้างสรรค์ผลงานให้เป็นรูปธรรมขึ้น โดยผ่านกระบวนการและขั้นตอนในการปฏิบัติงานดังนี้

1. ขั้นตอนการศึกษาข้อมูลและทำความเข้าใจเกี่ยวกับรูปทรงในผลงาน สามารถถ่ายทอด ความรู้สึกภายในปรากฏเป็นภาพผลงาน
2. ขั้นตอนการขยายผลงาน จะนำภาพร่างลายเส้นที่สมบูรณ์มาขยายให้เท่ากับผลงานที่จะ สร้างจริง ซึ่งอาจมีการปรับเปลี่ยนแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์ของผลงาน
3. ขั้นตอนการเตรียมพื้นหลังของผลงาน หลังการปูพื้นด้วยผ้าปูนอนแล้ว และจัด องค์ประกอบของรูปทรงและสร้างพื้นผิวหลักโดยการจับจีบผ้าตามที่มุ่งหมายไว้
4. ขั้นตอนการสร้างผลงานด้วยการใช้ผ้าหลากหลายชนิดมาเย็บ มัด จีบ ถัก และการทับ ซ้อนของผ้าเพื่อสร้างพื้นผิวที่ต่างกัน
5. ขั้นตอนการเย็บปักถักร้อยหรือเครื่องประดับมาเสริมในบางจุดในลักษณะของการประดับชุด เจ้าสาว เพื่อสร้างมิติของจิตรกรรมให้น่าสนใจมากขึ้น และแฝงนัยยะทางความรู้สึก ความเปราะบางที่ เกิดจากการเย็บ
6. ขั้นตอนการติดตั้ง นำภาพต้นแบบที่ต้องการนำเสนอ มาปรับให้สอดคล้องกับพื้นที่หอศิลป์ โดยเน้นการโต้ตอบกับพื้นที่และคนดู ประกอบด้วยงานจัดวาง (Installation) 1 ชุด ในจำนวนทั้งหมด 4 ชิ้น ทุกชิ้นทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการสื่อสาร จัดการเชื่อมโยงกันจนเป็นชุดเดียวกัน ผลงานชิ้นแรก นำเสนอแบบกิ่งลอยตัว 1 ชิ้น ผลงานชิ้นที่ 2 นำเสนอแบบลอยตัว ถือเป็นศูนย์กลางของผลงาน ทั้งหมด ชิ้นที่ 3 ผลงานจัดวางบนผนัง และชิ้นที่ นำเสนอในรูปแบบการจัดวางบนพื้น มีพื้นที่รอบ 4 นอกรอบคลุมฐานทั้งหมด และอยู่ในรัศมีเดียวกัน ขนาดผลงานทั้งหมดจะแปรผันตามพื้นที่แล้วแต่ ความเหมาะสม ให้เกิดความสัมพันธ์กันด้วยทัศนธาตุ โดยรวมของผลงานทำหน้าที่กำหนดพื้นที่ และ วัตถุ ภายใต้แนวคิดที่วางไว้

ภาพที่ 40

ภาพขั้นตอนการสร้างภาพร่าง 3 มิติ แสดงให้เห็นรูปแบบการติดตั้งผลงานจริง (มุมมองข้าง) ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 41

ภาพขั้นตอนการสร้างภาพร่าง 3 มิติ แสดงให้เห็นรูปแบบการติดตั้งผลงานจริง (มุมมองด้านหน้า) ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 42 ภาพขั้นตอนการสร้างภาพร่าง 3 มิติ แสดงให้เห็นรูปแบบการติดตั้งผลงานจริง (มุมสูง) ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 43 ภาพขั้นตอนการเตรียมวัสดุที่ใช้ในกระบวนการสร้างเทคนิค ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 44

ภาพขั้นตอนการเตรียมวัสดุที่ใช้ในกระบวนการสร้างเทคนิค
ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 45

ภาพขั้นตอนการเตรียมวัสดุที่ใช้ในกระบวนการสร้างเทคนิค
ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 46

ภาพขั้นตอนการสร้างเทคนิคที่หลากหลายโดยการจับจีบ
ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 47

ภาพขั้นตอนการสร้างเทคนิคที่หลากหลายโดยการจับจีบ
ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 48

ภาพขั้นตอนการสร้างเทคนิคที่หลากหลายโดยการจับมัดเพื่อให้เกิดทัศนธาตุของ
รูปทรง ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 49

ภาพขั้นตอนการสร้างเทคนิคที่หลากหลายโดยการจับมัดเพื่อให้เกิดทัศนธาตุใน
รูปทรง ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 50 ภาพรวมของรูปทรงในผลงานที่เกิดจากการสร้างเทคนิคที่หลากหลาย
ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 51 ภาพขั้นตอนการสร้างรายละเอียดของเทคนิคโดยการปักมุกเพื่อให้เกิดทัศนธาตุใน
รูปทรงที่สมบูรณ์ ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 52 ภาพขั้นตอนการสร้างรายละเอียดของเทคนิคโดยการถัก (ถักเปีย) เพื่อให้เกิดทัศนธาตุ
ในรูปทรงที่สมบูรณ์ ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 53 ภาพขั้นตอนการสร้างรายละเอียดของเทคนิคโดยการใช้ผ้าตาข่ายกำหนดทิศทาง
ของรูปทรง ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 54

ภาพรวมการเก็บรายละเอียดผลงาน ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 55

ภาพรวมการเก็บรายละเอียดผลงาน ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 56

ภาพการเก็บรายละเอียดผลงานโดยรวม ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 57

ภาพการทดลองติดตั้งและจัดวางรายละเอียดให้อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม
ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 58

ภาพขั้นตอนการติดตั้งผลงาน ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 59

ภาพรวมการติดตั้งผลงาน ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 60 ภาพแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหาแนวทางแก้ไขปัญหาเพื่อพัฒนาปรับปรุงแก้ไข
ผลงาน ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 61 ภาพแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหาแนวทางแก้ไขปัญหาเพื่อพัฒนาปรับปรุงแก้ไข
ผลงาน ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 62

ภาพแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหาแนวทางแก้ไขปัญหาเพื่อพัฒนาปรับปรุงแก้ไข
ผลงาน ที่มา : เข้าถึงข้อมูล : www.facebook.com,
เข้าถึงเมื่อ : 24 มีนาคม 2563

ภาพที่ 63

ภาพแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หาแนวทางแก้ไขปัญหา เพื่อพัฒนาปรับปรุงแก้ไข
ผลงาน ที่มา : เข้าถึงข้อมูล : www.facebook.com,
เข้าถึงเมื่อ : 24 มีนาคม 2563

บทที่ 4

การดำเนินการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์

ผลงานสร้างสรรค์ในวิทยานิพนธ์หัวข้อ “เจ้าสาว” มีที่มาจากการพัฒนาผลงานมาเป็นลำดับขั้นตอน ก่อนที่จะมาเป็นผลงานในชุดที่ปรากฏอยู่ในงานวิทยานิพนธ์เล่มนี้ต้องอาศัยระยะเวลาในการแก้ไขปัญหาในเชิงทัศนศิลป์ไม่ว่าจะเป็นเทคนิควิธีการรวมไปถึงวัสดุอุปกรณ์ที่นำมาใช้ และการปรับปรุงในเรื่องของรูปทรงโดยรวมและแก้ไขรายละเอียดของผลงานเพื่อความสมบูรณ์และตรงตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า โดยมีระยะในการพัฒนาการสร้างสรรค์ตั้งแต่ช่วงระยะแรกจนถึงปัจจุบัน

การพัฒนาผลงานก่อนวิทยานิพนธ์

ในฐานะผู้หญิงที่ทำงานศิลปะมีเจตนาธรรมและจุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ที่อยากมุ่งประเด็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในรูปแบบชีวิตคู่ เพื่อให้สังคมได้ตระหนักถึงความสำคัญของความสัมพันธ์ที่ถูกต้องและถูกยอมรับโดยการแต่งงาน ผ่านการสร้างสรรค์งานทางทัศนศิลป์ ซึ่งได้นำเนื้อหาที่ยึดตามหลักของศาสนาอิสลามที่ข้าพเจ้านับถือมาเป็นแนวทางการดำเนินงานสร้างสรรค์ชุดนี้ รวมถึงอาศัยประสบการณ์การถูกเลี้ยงดูปลูกฝังเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้ามตั้งแต่เล็กจนโต หล่อหลอมให้ข้าพเจ้าเกิดทัศนคติที่มีต่อการใช้ชีวิตคู่ระหว่างชายหญิงที่ข้าพเจ้ามีความเชื่อมั่นว่าความรักที่มาพร้อมกับความถูกต้องคือแก่นแท้ของการใช้ชีวิตคู่ที่ดี แนวคิดนี้ถือเป็นจุดเริ่มต้นและเป็นจุดเปลี่ยนในการค้นหาข้อมูลการทำงานสร้างสรรค์ในรูปแบบใหม่ โดยได้รับแรงบันดาลใจมาจากสถานะของผู้หญิงที่มีความไฝฝืนได้สวมใส่ชุดเจ้าสาว ความคาดหวังกับคู่ชีวิต และความปรารถนาที่จะเดินทางสู่วิถีความเป็นแม่ ผ่านการสร้างสรรค์งานทางทัศนศิลป์ ข้าพเจ้าเริ่มประมวลความคิดทั้งหมดเพื่อสร้างกรอบความคิดและกำหนดทิศทางในการศึกษาข้อมูลเชิงลึกรวมถึงการกำหนดรูปแบบมารองรับวิถีคิดดังกล่าว ข้าพเจ้าเริ่มต้นโดยการกลับไปยังภูมิลำเนาและพูดคุยกับเพื่อนที่กำลังจะเข้าพิธีวิวาห์ จนกลายเป็นอิทธิพลหลักในการสร้างสรรค์ผลงานในชุดแรก

การสร้างสรรคและพัฒนาการในผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 1

หากวิเคราะห์ผลงานชิ้นที่ 1 ในระยะแรกเป็นผลงานสร้างสรรค์ 2 มิติ เทคนิควัสดุผ้า เราจะเห็นแค่การแสดงออกของตัววัสดุที่ใช้ทัศนธาตุ (Element) สร้างรูปทรงที่ดูจริงจังจนเกินไป ไม่มีชั้นเชิง ทั้งการจัดวางองค์ประกอบ และการแสดงออกของผลงานที่ไม่ได้เป็นไปตามแนวคิดที่น่าพอนัก จึงมีการศึกษาทิศทางของรูปทรงเพื่อนำมาปรับทิศทางขององค์ประกอบในงานชิ้นถัดไปให้มีความเป็นธรรมชาติมากขึ้น จะเห็นได้จากผลงานชิ้นที่ 2 ข้าพเจ้าให้ความสำคัญกับการใช้สัญลักษณ์ของความ เป็นเจ้าสาวมากขึ้น เพื่อให้รูปทรงในภาพได้แสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้หญิงในสภาวะความรัก และความปรารถนาที่จะมีชีวิตคู่ที่สมบูรณ์แบบ แสดงออกผ่านทัศนธาตุ (Element) ของชุดเจ้าสาวสีขาว ครีมน ที่สื่อถึงความรัก ความบริสุทธิ์ ความสมบูรณ์ ความอ่อนโยน ความเปราะบาง และความอสังการ ของเครื่องประดับที่อยู่บนชุดเจ้าสาวอย่างสวยงาม โดยนำวัสดุผ้าหลากหลายชนิดมาประกอบเป็น รูปทรงที่ใกล้เคียงความจริงมากขึ้น แสดงออกอย่างตรงไปตรงมา ทำให้ความรู้สึกโดยรวมของผลงาน ค่อนข้างร่วมสมัยและรู้สึกใกล้ชิดความรู้สึกของมนุษย์มากขึ้น ในเบื้องต้นก็ให้ผลทางการแสดง ออกเป็นที่น่าพอใจในระดับหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นเพราะการสร้างสรรคผลงานในระยะนี้ยังไม่มีกระบวนการ ทำงานที่เป็นขั้นตอนมากนัก หรือขาดการใช้ความคิดที่แยบยล รวมถึงการจัดการกับตัววัสดุ ภาพที่ กระตุ้นจินตนาการถูกเน้นเป็นภาพเล่าเรื่องจนเกินไป การสื่อความหมายและไม่มีการแสดงออกที่ดี เท่าที่ควร ข้าพเจ้าจึงทดลองเปลี่ยนรูปแบบผลงานที่มีความหมายสอดคล้องกับรูปทรงและเรื่องราว ทำให้ผลงานชิ้นที่ 3 มีความลงตัวในด้านองค์ประกอบของเนื้อหา เรื่องราว และเทคนิควิธีการจัดการ กับวัสดุให้อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมและเป็นที่น่าพอใจ การทดลองเลือกใช้สีของวัสดุผ้าสีชมพูมาใช้ใน ผลงานชิ้นนี้ ถือว่าประสบความสำเร็จทางความรู้สึกในระดับหนึ่ง แต่ยังรู้สึกว่ารูปทรงในผลงานมัน ชัดเจนและเล่าเรื่องจนเกินไป ผลงานชิ้นที่ 4 ข้าพเจ้าจึงสร้างรูปแบบการนำเสนอเพื่อละลาย พฤติกรรมบางอย่างของตัวเองและลดทอนรูปทรงเจ้าสาวให้น้อยลง ปล่อยให้วัสดุและรูปแบบทำ หน้าที่ในการแสดงออกของอารมณ์และความรู้สึกทั้งหมด โดยมีความเป็นเจ้าสาวเป็นสัญลักษณ์สื่อ ความหมายในตัวของมันเอง ทำให้ผลงานชิ้นสุดท้ายในระยะนี้มีการจัดการของวัสดุได้ดีขึ้นมาก ถือว่า พอดีในระดับหนึ่ง สามารถตอบโจทย์การทำลายความดิบของผ้าที่เป็นวัตถุดิบประสงคที่ข้าพเจ้าได้ กำหนดไว้ตั้งแต่แรกเริ่มการสร้างสรรค์ในเทคนิควัสดุผ้า

ภาพที่ 64

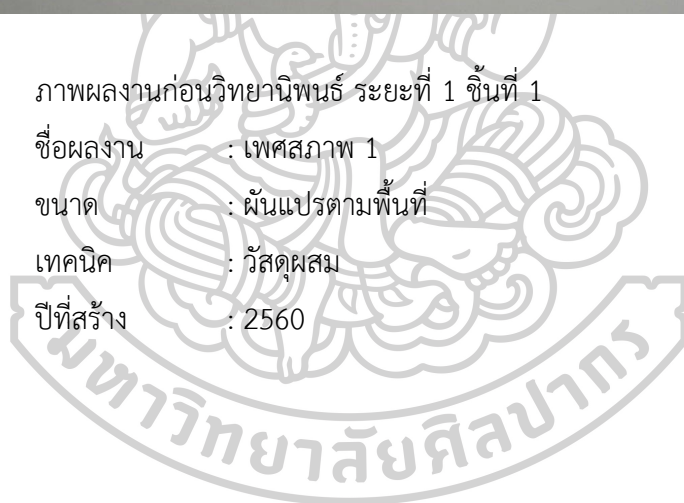
ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 1 ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน : เพศสภาพ 1

ขนาด : ผืนแปรตามพื้นที่

เทคนิค : วัสดุผสม

ปีที่สร้าง : 2560

ภาพที่ 65

ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 1 ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน : เจ้าสาว 1

ขนาด : 140 x 180 เซนติเมตร

เทคนิค : วัสดุผสม

ปีที่สร้าง : 2561

ภาพที่ 66 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะเวลาที่ 1 ชั้นที่ 3
ชื่อผลงาน : สตรีเพศ
ขนาด : 210 x 185 เซนติเมตร
เทคนิค : วัสดุผสม
ปีที่สร้าง : 2561

ภาพที่ 67

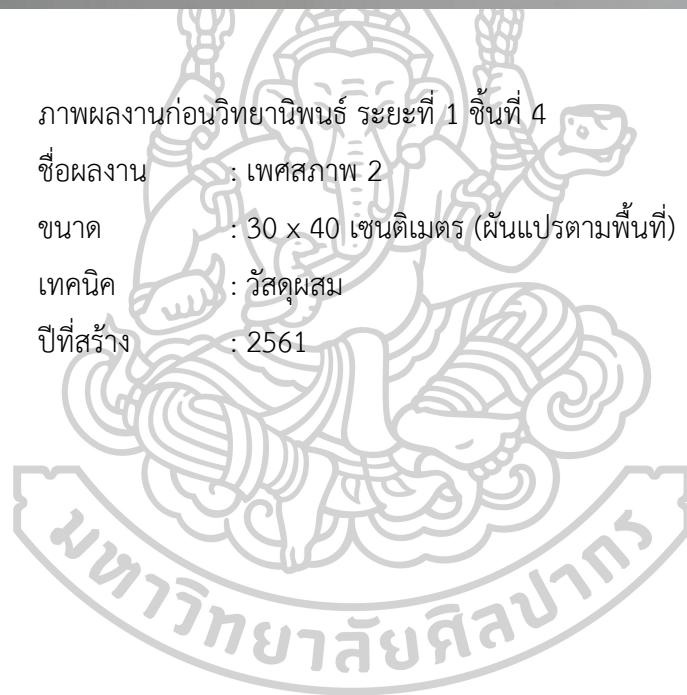
ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะเวลาที่ 1 ชั้นที่ 4

ชื่อผลงาน : เพศสภาพ 2

ขนาด : 30 x 40 เซนติเมตร (ผันแปรตามพื้นที่)

เทคนิค : วัสดุผสม

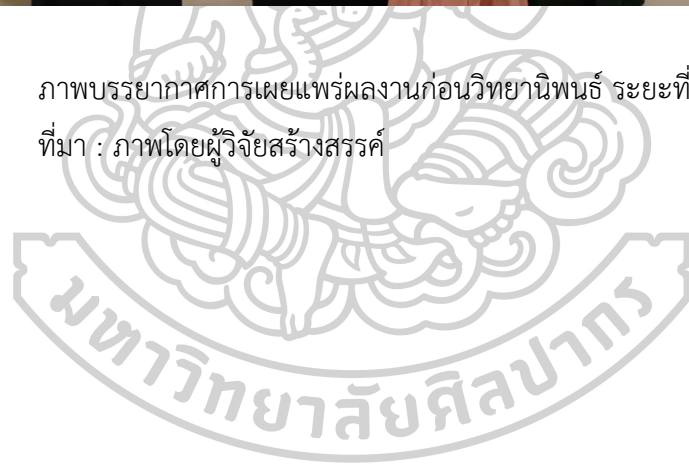
ปีที่สร้าง : 2561

ภาพที่ 68

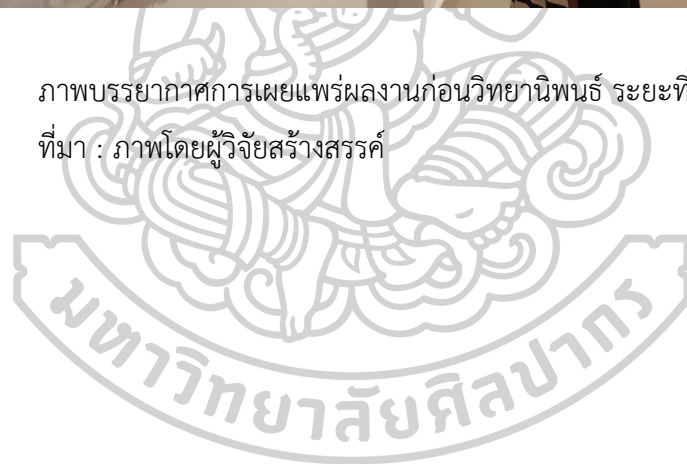
ภาพบรรยากาศการเผยแพร่ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 1
ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 69

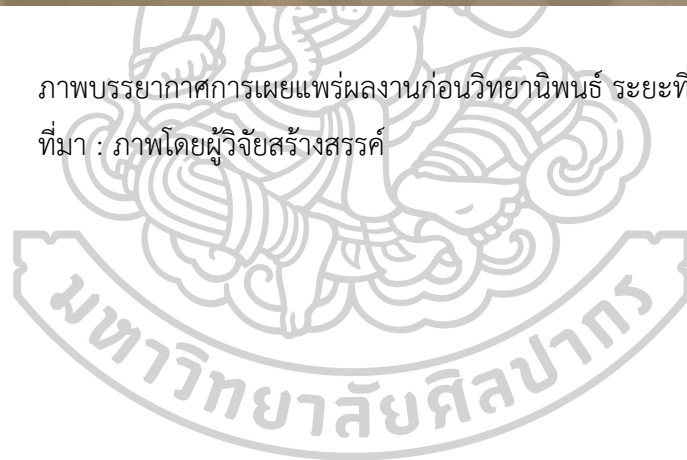
ภาพบรรยากาศการเผยแพร่ผลงานก่อนนิทรรศน์ ระยะที่ 1
ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 70

ภาพบรรยากาศการเผยแพร่ผลงานก่อนนิทรรศน์ ระยะที่ 1
ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

การสร้างสรรคและพัฒนาการในผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 2

ผลงานในระยะนี้เป็นการทำงานที่ถูกพัฒนาต่อยอดจากผลงานชิ้น 4 ในระยะที่ 1 มาขยายเป็นผลงานชิ้นใหญ่ ถือว่าผลงานชิ้นนั้นเป็นต้นความคิดการสร้างสรรคผลงานในระยะนี้ก็ได้ ผลงานในชุดนี้เป็นการทดลองทางเทคนิคที่มุ่งเน้นการให้ความสำคัญกับการใช้วัสดุที่หลากหลายและเชื่อมโยงกับงานจิตรกรรมเพื่อให้ผลงานเป็นไปในลักษณะจิตรกรรมสื่อผสม (Mixed media) โดยหาความเป็นเอกภาพระหว่างวัสดุกับรูปแบบให้มีความสอดคล้องกับแนวคิดที่ใช้ในการสื่อสาร บางผลงานมีการใช้สีเข้ามาเพื่อให้สีในทัศนธาตุแสดงออกในเชิงความหมาย ซึ่งการสร้างสรรคผลงานในระยะนี้ข้าพเจ้าได้ทดลองตัดทอนรูปทรง เพื่อให้เทคนิควิธีการจัดการของวัสดุได้ทำงานเต็มที่ ถ่ายทอดความรู้สึกทั้งหมดผ่านสัญลักษณ์ของวัตถุแทนค่าอารมณ์ความรู้สึก และสามารถลดทอนรูปทรงต้นแบบได้สำเร็จ การสร้างความจริงจากสิ่งที่เราสัมผัสและมองเห็นได้ด้วยสายตา แต่มีชั้นเชิงในการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกได้อย่างดี ในการพัฒนาความหมายเชิงสัญลักษณ์ที่นำมาใช้มีความลงตัวมากขึ้น ฉะนั้นการให้ความสำคัญกับวัสดุที่ปรากฏอยู่ในผลงานในระยะนี้ถือเป็นหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนและเป็นอิทธิพลหลักที่ทำให้ข้าพเจ้ามีความตั้งใจในการจัดการกับวัสดุให้มาอยู่ร่วมในผลงานในชุดนี้ สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นผู้หญิงที่ออกมาจากสัญชาติญาณ แนวเรื่องในผลงานชุดนี้จึงเป็นการนำเสนอภาพรวมของสภาวะอารมณ์บางอย่างที่เปราะบางที่มีอยู่ในตัวของเพศหญิง เป็นส่วนสำคัญในการต่อยอดของการเริ่มนำเอางานจัดวางมากำหนดในรูปแบบผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้

ด้วยการสร้างสรรคผลงานในระยะนี้มีการจัดลำดับความคิดและขั้นตอนในการทำงานที่ต่อเนื่อง ส่งผลให้การแสดงออกในผลงานในระยะนี้สามารถกำหนดภาพรวมได้ง่ายขึ้นรวมถึงการค้นคว้าข้อมูลในเชิงลึกทำให้เกิดความเข้าใจและได้นำสาระที่เป็นแก่นแท้ของสภาวะอารมณ์ของตนเองในแต่ละช่วงเวลากระตุ้นความรู้สึกที่มีในบทบาทของ“เจ้าสาว” เพื่อให้ตรงตามความมุ่งหมายที่ต้องการแสดงออกทางผลงานศิลปะ แต่รูปแบบผลงานที่ยังยึดติดกับความเป็นจิตรกรรม 2 มิติ ทำให้ผลงานถูกจำกัดด้วยกรอบสี่เหลี่ยม ทั้งที่เทคนิควัสดุในผลงานเอื้อต่อการจัดการในรูปแบบที่เป็นได้มากกว่า 2 มิติ ในส่วนนี้ทำให้ข้าพเจ้าเห็นถึงรูปแบบในการพัฒนาผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นต่อไป

ภาพที่ 71

ภาพผลงานระยะก่อนวิทยานิพนธ์

ชื่อผลงาน : เพศสภาพ

ขนาด : 150 x 200 เซนติเมตร

เทคนิค : วัสดุผสม

ปีที่สร้าง : 2562

ภาพที่ 72

ภาพผลงานระยะก่อนวิทยานิพนธ์

ชื่อผลงาน : เพศสภาพ

ขนาด : 120 x 140 เซนติเมตร

เทคนิค : วัสดุผสม

ปีที่สร้าง : 2562

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด เจ้าสาว เป็นการสรุปการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ที่ข้าพเจ้าดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ก่อนวิทยานิพนธ์ ผ่านการศึกษา ทดลองแล้วต่อยอดจนได้ผลงานสร้างสรรค์ที่สมบูรณ์และเป็นไปตามจุดประสงค์ที่วางไว้ การทดลองหาวิธีการแสดงออกที่สามารถตอบสนองความคิด ความรู้สึกของข้าพเจ้า ทั้งรูปแบบและแนวคิดที่ถูกพัฒนามาจนถึงการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ในชุดนี้ โดยข้าพเจ้าต้องการนำเสนอสภาวะของผู้หญิงที่มีความใฝ่ฝัน ความคาดหวัง และความปรารถนาที่จะมีชีวิตคู่ที่สมบูรณ์แบบผ่านรูปแบบการแต่งงานโดยใช้หลักการของศาสนาอิสลามที่ข้าพเจ้านับถือเป็นแนวทางในการศึกษา ความปรารถนาที่อยากจะเดินทางสู่วิถีความเป็นแม่เป็นตัวกระตุ้นและเป็นแรงผลักดันให้เกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานทางทัศนศิลป์ผ่านจินตนาการและการถ่ายทอด ทัศนศิลป์ การแทนค่าของเจ้าสาวออกมาในรูปแบบสัญลักษณ์ ผ่านเทคนิคงานผ้า สะท้อนให้เห็นถึงสุนทรียภาพใหม่ที่แสดงถึงการเชื่อมโยงของเทคนิคผ่านความเป็นเจ้าสาวได้อย่างกลมกลืน สร้างรูปทรงจากวัสดุผ้าแทนความรู้สึก การจัดการด้วยกรรมวิธีการปักเย็บ มัด จีบ และถักเพื่อหลีกเลี่ยงจากความดิบของวัสดุ แสดงให้เห็นถึงสุนทรียภาพในรูปแบบงานศิลปะ 3 มิติจัดวาง

จากการละลายพฤติกรรมการทำงานในรูปแบบเดิม ทำให้ข้าพเจ้ากล้าตัดสินใจเปลี่ยนรูปแบบการสร้างสรรค์ผลงานจาก 2 มิติที่จำกัดอยู่แค่ในกรอบสี่เหลี่ยม มาเป็นการนำเสนอผลงานในรูปแบบ 3 มิติจัดวาง ถือเป็นความท้าทายที่มีต่อรูปแบบการทำงานศิลปะให้มีความหลากหลาย ส่งผลให้การแสดงออกสามารถกำหนดการค้นคว้าข้อมูลในเชิงลึก ทำให้เกิดความเข้าใจและได้นำสาระที่เป็นแก่นแท้ของสภาวะอารมณ์ของตัวเองในแต่ละช่วงเวลา ส่งผลต่อการกระตุ้นความรู้สึกที่มีในบทบาทของ“เจ้าสาว”ผ่านสัญลักษณ์เจ้าสาว ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาความคิด ความรู้สึก เป็นประเด็นที่น่าสนใจในมิติของผู้หญิงและตรงตามความมุ่งหมายเพื่อให้สังคมได้ตระหนักถึงความสำคัญของความสัมพันธ์ในรูปแบบชีวิตคู่ ให้อยู่บนพื้นฐานของความถูกต้องและถูกยอมรับโดยการแต่งงาน และการสร้างสัญลักษณ์ที่เชื่อมโยงระหว่างความคิดรูปแบบและเทคนิคจากงานผ้าได้สำเร็จ และเปิดโอกาสให้ผู้ชมตีความในบริบทที่หลากหลายทางทัศนศิลป์

ผลงานวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 73

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน : เพศสภาพ

ขนาด : แปรผันตามพื้นที่

เทคนิค : วัสดุผสม

ปีที่สร้าง : 2562

ภาพที่ 74

ภาพรายละเอียดภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 75

ภาพรายละเอียดภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 76

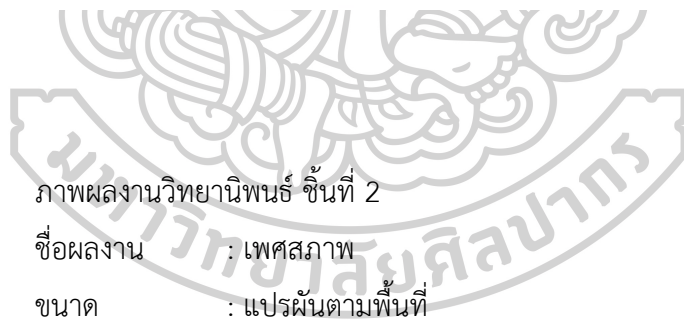
ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน : เพศสภาพ

ขนาด : แปรผันตามพื้นที่

เทคนิค : วัสดุผสม

ปีที่สร้าง : 2562

ภาพที่ 77

ภาพรายละเอียดภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 78

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 79

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3

ชื่อผลงาน : เพศสภาพ

ขนาด : แปรผันตามพื้นที่

เทคนิค : วัสดุผสม

ปีที่สร้าง : 2562

ภาพที่ 80

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3
ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 81

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3
ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 82

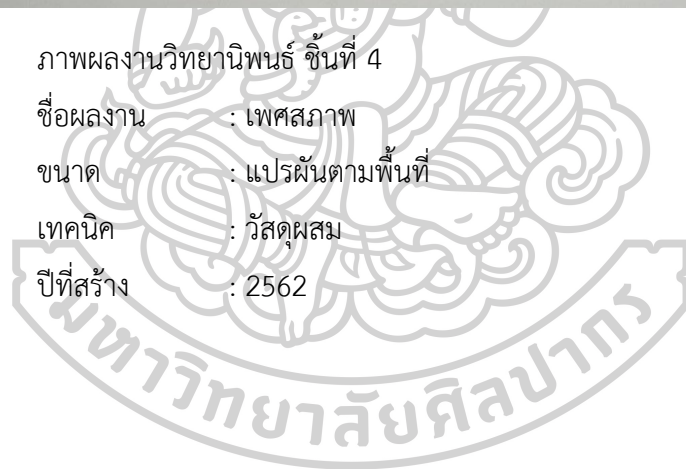
ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4

ชื่อผลงาน : เพศสภาพ

ขนาด : แปรรูปตามพื้นที่

เทคนิค : วัสดุผสม

ปีที่สร้าง : 2562

ภาพที่ 83

ภาพรายละเอียดภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4

ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 84

ภาพรายละเอียดภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4

ที่มา : ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

บทที่ 5

บทสรุป

พระเจ้า (อัลลอฮ์) ได้สร้างเพศชายและเพศหญิงให้เป็นของที่คู่กันเพื่อสืบพันธุ์ลูกหลาน และโครงสร้างทางสรีระของเพศหญิงเหมาะให้เธอทำหน้าที่ในฐานะมารดา ส่วนเพศชายเหมาะให้เขาทำหน้าที่เป็นบิดา และกำหนดหน้าที่ไว้ให้บุรุษและสตรีได้ปฏิบัติต่อกันไว้อย่างชัดเจนและลึกซึ้ง ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างครอบครัวที่มั่นคงและอบอุ่น เพราะสตรีไม่สามารถปกป้องตัวเองโดยปราศจากความแข็งแรงของบุรุษได้ พระเจ้า (อัลลอฮ์) จึงได้วางกฎเกณฑ์เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินชีวิตร่วมกันระหว่างชายหญิงให้อยู่บนพื้นฐานความยินยอมซึ่งกันและกันโดยวิธีการแต่งงานถือเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสร้างครอบครัวและการเจริญพันธุ์ และยังเป็นการรักษาวงศ์ตระกูลและปกป้องผู้หญิงจากการถูกเหยียดหยามจากคนในสังคม

ในฐานะผู้หญิงที่ทำงานศิลปะมีเจตนาธรรมและจุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ เพื่อให้สังคมได้ตระหนักถึงความสำคัญของความสัมพันธ์ที่ถูกต้องและถูกยอมรับโดยการแต่งงาน ผ่านการสร้างสรรค์งานทางทัศนศิลป์ ทัศนคติที่มีต่อการใช้ชีวิตคู่ระหว่างชายหญิง ข้าพเจ้ามีความเชื่อมั่นว่าความรักที่มาพร้อมกับความถูกต้องคือแก่นแท้ของการใช้ชีวิตคู่ที่ดี ถือเป็นจุดเริ่มต้นและเป็นจุดเปลี่ยนในการค้นหาข้อมูลการทำงานสร้างสรรค์ในรูปแบบใหม่ ด้วยวิธีการแสดงออกที่สามารถตอบสนองความคิด ความรู้สึกของตัวเอง โดยมีเนื้อหาเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดจินตนาการในมุมมองที่ลึกซึ้งผ่านสัญลักษณ์ของชุดเจ้าสาวที่แฝงด้วยนัยยะของเพศหญิงมาแทนค่าสภาวะอารมณ์ความรู้สึกบางอย่างของตัวเอง การจัดวางผลงานที่แตกต่างกันตามสภาวะความรู้สึกของแต่ละช่วงเวลาที่มีทั้งความสุขและความทุกข์ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการกำหนดรูปแบบวิธีการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ รวมถึงการสร้างเทคนิควิธีการเย็บปัก ถัก จีบ ถักเพื่อหลีกเลี่ยงจากความดิบของวัสดุ ผ่านจินตนาการและการถ่ายทอด ติความ การแทนค่าความเป็นเจ้าสาวออกมาในรูปแบบสัญลักษณ์ สะท้อนให้เห็นถึงสุนทรียภาพใหม่ที่แสดงถึงการเชื่อมโยงของเทคนิคผ่านความเป็นเจ้าสาวได้อย่างกลมกลืน เราอาจจะกับพบความอ่อนไหวและความเปราะบางของความเป็นผู้หญิงภายใต้ลูกไม้ที่ทับซ้อนกัน เราอาจจะเจอความอดทนอดกลั้นของความเจ็บปวดบรรอยตะเข็บของเส้นด้ายหรือเราอาจจะเจอกับความงามจากความจริงที่ซ่อนอยู่ในริ้วรอยความยับของผ้าเหล่านั้น

ทุกอย่างที่กล่าวมาสามารถสะท้อนความรู้สึกในสภาวะที่มีทั้งความเปราะบางและความเข้มแข็ง หรือความสุขและความทุกข์ของตัวเอง เพื่อแสดงออกถึงสภาวะของสัญชาตญาณบางอย่างในเพศหญิง เป็นส่วนสำคัญในผลสรุปของการแสดงออกทางทัศนศิลป์ และเป็นบทสรุปทฤษฎีความจริง ความดีและความงามในทางสุนทรียศิลป์ได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

จากการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ ทำให้ข้าพเจ้าได้ทราบถึงกระบวนการทำงานของตนเองอย่างเป็นขั้นเป็นตอน เริ่มตั้งแต่การค้นคว้าหาข้อมูลด้านเนื้อหา ศึกษาและทดลองในเทคนิควัสดุผ้า จนข้าพเจ้าเกิดความเข้าใจจนชำนาญในขั้นตอนการสรรค์สร้งงานทั้งหมด ทั้งการจัดการทิศทางในรูปทรงและการจัดการของวัสดุ นำมาสู่กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมเพื่อสร้างเป็นวิทยานิพนธ์ชุด นางสาว การเรียนรู้จากความผิดพลาดเป็นส่วนสำคัญที่สุดของการทำงานเพราะเป็นประสบการณ์ทำให้ข้าพเจ้าได้พัฒนาผลงานจากขั้นหนึ่งไปสู่อีกขั้นหนึ่งอย่างง่ายดาย ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการค้นคว้าและสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชุดนี้ จะเป็นประโยชน์ให้แก่ผู้ที่มีความสนใจไม่ว่าจะเป็นด้านเนื้อหาเรื่องราวแรงบันดาลใจหรือกระบวนการทำงานในรูปแบบงานผ้า สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการเรียนรู้งานสร้างสรรค์ของตนเองให้มากที่สุด และในอนาคตหากข้าพเจ้ามีโอกาสได้สร้างสรรค์เพื่อพัฒนาผลงานของตัวเองในขั้นต่อไป ข้าพเจ้ามีความสนใจเพิ่มเติมเรื่อง การแปรผันตามพื้นที่ของรูปทรงที่มีความอิสระเท่าที่มันจะเป็นไปได้ เป็นการต่อยอดผลงานสร้างสรรค์ในวิทยานิพนธ์ชุดนี้ เพื่อกำหนดวิธีการใหม่ ๆ สร้างผลงานในเทคนิคที่มีอยู่เดิมแต่สามารถพัฒนาต่อไปได้อย่างไม่มีสิ้นสุด

รายการอ้างอิง

- Hemden, K. (2555). พิธีแต่งงานไทยมุสลิมภาคใต้โบราณ. Retrieved from <https://sites.google.com/site/praphenikartaengnganmuslim/personal-page>
- islam.and.question. (2560). อิสลามกับคำถามที่คุณอยากรู้คำตอบ Retrieved from <https://www.facebook.com/islam.and.question/>
- ชลุต นิมเสมอ. (2538). องค์ประกอบของศิลปะ กรุงเทพฯ: บริษัท ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- บรรจง บินกาซัน. (2550). การแต่งงานในอิสลาม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อัลอามีน.
- พิเชษฐ์ เปียกลีน. (2551). การวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม. จิตรกรรม. ปัตตานี คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี. .
- มูรีด ทิมะเสน. (2540). การเลือกคู่ครอง. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.
- มูฮัมหมัด อิมรอน. (2549). เธอคือมุสลิมะฮ์. (พิมพ์ครั้งที่ 5 ed.). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อิสลามิกอะเคเดมี.
- มูฮำหมัดซากี เจ๊ะหะ. (2554). บทบัญญัติเกี่ยวกับสตรีในอิสลาม. Retrieved from https://d1.islamhouse.com/data/th/ih_books/single/th_ahkam_almaraah_fi_ashshariaah_alislamiyah.pdf
- ยศ สันตสมบัติ. (2559). มนุษย์กับวัฒนธรรม (พิมพ์ครั้งที่ 4 ed.). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สื่อการสอนวัฒนธรรมไทย. การแต่งกายในภาคใต้. . Retrieved from <https://sites.google.com/site/cultureofthai/home/phakh-ti/kar-taeng-kay-phakh-ti>

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	กามีละ อีละละ
วัน เดือน ปี เกิด	19 มีนาคม 2533
สถานที่เกิด	31 ม.4 ต.วังพญา อ.รามัน จ.ยะลา 95140
วุฒิการศึกษา	2546 - ประถมศึกษาโรงเรียนบ้านเกียรติ อำเภอรามัน จังหวัดยะลา 2552 - มัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิ อำเภอเมือง จังหวัดยะลา 2556 - ปริญญาตรี (เกียรตินิยมอันดับ2) สาขาทัศนศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี 2563 - ปริญญาโทบัณฑิต คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ สาขาทัศนศิลป์ ภาควิชาศิลปะไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร 85/1 ม.6 ต.เนินงาม อ.รามัน จ.ยะลา 95140 2562 - แสดงนิทรรศการกลุ่ม KALI INI KITA BERSAMA ณ. กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย 2561 - แสดงงานนิทรรศการ “จิต ใต้ สำนึก” หอศิลป์กรุงเทพ พื้นที่ People Gallery - แสดงนิทรรศการกลุ่ม Because of Her ณ. Patani art Gallery จังหวัดปัตตานี 2560 - แสดงงานนิทรรศการ SEMASA ณ หอศิลป์ใหม่เอี่ยม จังหวัดเชียงใหม่ 2557 - ร่วมแสดงการประกวดศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 60 - ร่วมแสดงการประกวดจิตรกรรมบัวหลวง ครั้งที่ 36 - ร่วมแสดงนิทรรศการการแสดงผลศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่นใหม่ ครั้งที่
ที่อยู่ปัจจุบัน	
ผลงานตีพิมพ์	

รางวัลที่ได้รับ

ที่ 31

2556

- ร่วมแสดงนิทรรศการการแสดงผลศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่นใหม่ ครั้งที่

30

2558

- รางวัล Purchase prize การประกวดภาพพิมพ์และวาดเส้นนานาชาติ

ครั้งที่ 4

2557

- รางวัลพิเศษการประกวดศิลปกรรมโตชิบา ครั้งที่ 26

- รางวัลดีเด่นการประกวดจิตรกรรมร่วมสมัยพานาโซนิก ครั้งที่ 16

- รางวัลเหรียญทองแดงการประกวดศิลปกรรมเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 9

- เข้าร่วมโครงการค่ายเยาวชนสร้างสรรค์ผลงานศิลปะร่วมสมัย ณ บ้านดำนางแล จังหวัดเชียงรายและได้รับคัดเลือกให้เดินทางไปศึกษาดูงานศิลปะ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา

2556

- รางวัลยอดเยี่ยมศิลปินดาวเด่นบัวหลวง 101 ประจำปี 2556

